© KIRKKO PORISSA

Porin KIRKKO sanomat

Porin seurakuntalehti • numero 2/2001

Kummin kaveri

Veljentytär Annika on Kari Itkosen kummilapsi. Kummin tehtävänä on tukea lapsen kristillistä kasvatusta. Mutta kasvaminen on myös vuorovaikutusta: aikuinen voi oppia lapselta.

Kasteen kautta seurakuntaan

Lähes 90 prosenttia suomalaisista kastetaan pieninä sylilapsina. Kaste on Jumalan lahja, sen kautta tullaan seurakuntayhteyteen, Kristuksen opetuslapseksi ja kirkon jäseneksi.

Lapsikaste on käytössä useimmissa suurissa kristillisissä kirkkokunnissa.

Lapsi voidaan kastaa, jos molemmat tai jompikumpi vanhemmista kuuluu kirkkoon.

Kummeja lapsella tulee olla ainakin kaksi. Kummeja voi olla enemmänkin.

Heidän tehtävänään on yhdessä seurakunnan kanssa tukea vanhempia lapsen kristillisessä kasvatuksessa. Näin ollen kummin on oltava rippikoulun käynyt evankelis-luterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäsen. Lisäksi kummeina voi olla luterilaisen kirkon kasteen hyväksyvään kirkkoon tai uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvia henkilöitä. Kirkkoon kuulumaton ei voi toimia lapsen kummina.

Kasteella ei ole ala- tai yläikärajaa. Seurakuntayhteyteen liitytään kasteen kautta tapahtuipa se missä iässä tahansa. Alle 15-vuotias voidaan kastaa vain, jos ainakin toinen vanhemmista kuuluu kirkkoon, 15 vuotta täyttänyt saa omalla päätöksellään ja vanhempien luvalla liittyä seurakunnan jäseneksi. Kaste on samanlainen Jumalan teko tapahtui se vauvana, 15-vuotiaana tai 80-vuotiaana. Myös aikuisena kastetavalla pitää olla kummit.

Kummit on perinteisesti pyydetty pääasiassa lähisuvun piiristä. Yhä yleisempi on tapa, että kummeiksi halutaan hyviä ystäviä. Molempi parempi. Kummien lukumäärää ei kuitenkaan kannata paisuttaa kovin suureksi, jota ajatus lapsen lähellä olevasta kasvatuksen tukijasta, "kukkakepistä" toteutuisi.

Nokian herätys kiinnostaa tutkijaakin, sivu 3 • Riemuvuosi Israelissa, sivu 12

Käppärän pieni kappeli käyttöön vasta kesäksi

Käppärän pienen siunauskappelin peruskorjauksen urakat valmistuivat viime vuoden lopulla. Kappeli otetaan käyttöön kuitenkin vasta kun sinne on saatu myös urut. Saksalaiselta Hinrich Otto Paschenin urkutehtaalta tilatut urut valmistuvat toukokuulla. Piispa Ilkka Kantola vihkii urut ja siunaa peruskorjatun kappelin käyttöön 27. päivänä toukokuuta.

Parhaillaan kappelissa tehdään urkuparven muutostöitä niin, että urkujen asentaminen voi alkaa.

Lisäksi kappeliin hankitaan uudet tuolit. Muistokynttilöitä varten saadaan kappelin ulkopuolelle alumiininen teline. Goottilaistyylinen pieni kappeli on valmistunut 1892. Kappelia on korjattu vuosina 1913, 1933 ja viimeksi 1965.

Yhteisvastuuleipää ja pöytäpaikkoja

Teemalla "Sairaan hyvät" toteutettava perinteinen Yhteisvastuukeräys jatkuu koko kevätkauden.

Porin Teljän seurakunta suunnittelee Yhteisvastuuleivän myyntikampanjaa perjantaiksi 23. maaliskuuta.

- Tuolloin leipämyyntiä on esimerkiksi porilaisten marketien ja joidenkin muidenkin kauppojen tuntumassa, ehkä myös Porin keskustassa, kaavailee diakonissa **Pirjo Paukkunen**.

Leipämyyntikampanja toteutettiin myös vuosi sitten, tuolloin saatiin Yhteisvastuukeräykselle yli 11 000 mk..

Leivän reseptiä muokataan nyt maustelimpusta enemmän periteiseksi ruislimpuksi.

Keski-Porin seurakunta järjestää puolestaan Yhteisvastuumarkkinat lauantaina 24. maaliskuuta. Markkinat saadaan aikaan niin, että kuka tahansa halukas voi vuokrata itselleen myyntipöydän. Pöytävuokra 50 markkaa menee Yhteisvastuukeräykseen. Myyntinsä jokainen hoitaa omaan laskuunsa.

Myös Keski-Porin diakoniatyö pystyttää oman pöytänsä, johon toivotaan lahjoituksina esimerkiksi kirjoja, leluja ja ruokatavaraa.

Pöytävarauksista tiedustelut diakonissa **marja-Leena Silvanille**. Hänen vastaanottonsa on palvelukeskuksessa maanantaisin klo 9 - 11 ja keskiviikkoisin klo 10 -12, puh 6238767.

Yhteisvastuukeräykseen tuotosta 60 prosenttia jaetaan kansainväliseen ja 30 prosenttia kotimaiseen auttamistyöhön. Keräävä seurakunta saa omaan diakoniatyöhönsä kymmenen prosenttia keräystuloksestaan.

KIRKKO *sanomat*

Julkaisija: Porin ev.lut. seurakuntayhtymä
Päätoimittaja: Kari Erkkola
Toimitussihteeri: Maija-Leena Seppälä
Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien tiedotustoimikunta
Osoite: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori
Puhelin: 6238 715
Internet-osoite: www.porievl.fi
Ilmoitusmyynti: Rauno Rautavuori, (09) 6820 741, faksi (09) 6130 2343
Kustantaja: Suomen Kirkko-Mediat Oy PL 137, 00201 Helsinki
Yksityistilaus: 25 mk vuosikerta
Painatus: Salon Lehtitehdas
Jakelu: Porin jakelukeskus ja posti (Ahlainen)
Seuraava numero: 4.4.

Hartaus

Paastonaikana arvot puntariin

Sisäinen ja ulkoinen paasto liittyvät toisiinsa. Paastonaikana voi yksinkertaistaa ruokaansa, tarkkailla kulutustottumuksiaan ja elämäntapojaan.

Meitä ruokitaan päivittäin talousuutisilla. Tiedämme reaaliajassa, nousevatko vai laskevatko kurssit, miten valuutat ovat kehittyneet. Asiantuntijat analysoivat, mitä seuraamuksia senhetkisestä tilanteesta koko kansantaloudelle on. Jos bkt eli bruttokansantuote ei kehity suotuisasti eli kasva riittävästi, sillä on kielteisiä seurauksia esimerkiksi työllisyyskehitykselle. Silloin tulee kehotus, että ihmisten pitäisi alkaa kuluttaa. Kulutuskysyntä vahvistaa puolestaan kansantaloutta ja sen seurauksena myös työttömyys vähenee.

Samanaikaisesti kuulemme viestejä siitä, miten tuhoisaa on jatkaa tämänsuuntaista kasvunpolitiikkaa. Elinympäristömme saastuu. Luonto köyhtyy, eliölajeja kuolee sukupuuttoon. Otsonikato pelottaa. Kasvihuoneilmiö puhuttaa, koska emme tiedä sen kaikkia seurauksia. Edes ruoastammekaan emme aina tiedä, mitä se sisältää eli mitä suuhumme pistämme.

Samaan aikaan näemme arvojen inflaation, jonka seurauksina hyvän ja pahan ja oikean ja väärän erottamisen kyky on hävinnyt ihmisten mielistä. Pyhä ja arki ei erotu toisistaan. Tänä päivänä ei ole mikään kummallisuus pitkänperjantain tanssit.

Selkeänä kaikuu vanhan liiton hurskaan sana: "Minä ja minun perheeni palvelemme Herraa." Siitä käsin määräytyi hänen elämänsä, sen sisältö ja sen arvot eikä vain hänen, vaan koko hänen perheensä. Oli selvää, mikä oli oikein ja mikä väärin. Ne asiat terotettiin varhain lastenkin mieleen. Jumalan tahtoa haluttiin noudattaa. Jumalan laki oli elämän oma laki.

Arvojen opetteleminen ja opettaminen on aloitettava varhain ja siinä on oltava johdonmukainen. "Rajat on rakkautta" on yksi tämän päivän iskulauseita ja samalla tiedämme, kuinka vaikeaa se on. Kun ei muualla, niin miksi sitten meillä. Lapset osaavat vedota, ja yritä siinä olla suoraselkäinen.

Paastonaika on merkinnyt vanhastaan myös ulkonaisen paaston alkamista ja merkitsee vieläkin ortodoksisille uskovaisille. Se on hiljentymistä Jumalan rakkauden uhritien ääreen ja samalla Jeesuksen seuraamista matkalla kohti ristinkärsimistä. Silloin ei kuluteta, ei juhlita, ei katsota mitä tahansa televisioista. Siinä sisäinen ja ulkoinen paasto liittyvät toisiinsa.

Samalla voimme tutkia elämämme arvoja laajemminkin. Jeesus sanoo "Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee."

Kuinka vaikea onkaan luopua saavutetuista eduista. Jatkuva kuluttaminen tuntuu niin hyvältä. Siinä voi hemmotella itseään. Elämme vain tätä päivää välittämättä huomisesta.

Parannukseen mammonan palvonnasta meitä kutsutaan ja pysähtymään sen ääreen, mikä meille on tärkeää, minkä varaan me rakennamme elämämme.

Matti Kaartinen
Länsi-Porin kappalainen

Ikkunapenkki

Arjen jakaminen

Yhdessä oleminen ja yhdessä tekeminen voi tarkoittaa yhdelle yhtä asiaa ja toiselle jotain aivan muuta. Yksi kokee yhdessä tekemiseksi sen, että tehdään samaan aikaan samaa asiaa samassa paikassa. Toiselle taas yhdessä tekemisen ja elämisen tunne tulee siitä, että tehdään asioita saman päämäärän eteen. Vaikka sitten tehtäisiin eri paikoissa. Ja vaikka niistä asioista ei juurikaan edes puhuttaisi.

Vaikka sukupuolten välisiä eroja joskus nähdään sielläkin, missä niitä ei ole, niin luulisin, että tässä asiassa eroa on. Nimittäin erityisesti naiselle yhdessä tekemiseen ja olemiseen kuuluu tärkeänä osa asioiden verbaalinen jakaminen. Yhteyden tunne tulee siitä, kun asioita jaetaan, niistä puhutaan ja niitä puidaan ja selvitellään.

Miehelle tekeminen on tärkeämpää kuin puhuminen. Itse asiassa moni mies saattaa ajatella, että puhuminen ei ole tarpeellista, jos asian eteen ei voi tehdä mitään. Hänen on vaikea kuunnella toisen vuodatusta ja rajattoman tuntuista asioiden jakamista, jos ja kun ei voi tehdä mitään asioiden hyväksi. Hänen on vaikea ymmärtää, että toisinaan nainen odottaa vain ymmärtämistä.

Mies ei voi myöskään tietää kuinka kauan asioiden jakaminen ja puiminen kestää - sillähän ei ole alkua eikä loppua. Jos se alkaa juuri ennen Urheiluruutua, niin mistä tietää, meneekö siinä vielä Kymmenen uutisten Tulosruutukin...

Kyllähän jokainen mies kuuntelisi, keskustelisi ja ymmärtäisi, jos vaimo sanoisi, että haluaisin puhua kanssasi yhdestä tärkeästä asiasta viisitoista minuuttia. Mieshän on kai enemmänkin projekti-ihminen. Tehdään yhtä asiaa kerrallaan ja siihen uppoudutaan kunnes projekti on ohi.

Usein näyttää sitä, että yhteistä säveltä ei voi löytyä, koska ollaan niin erilaisia. Vaikka itse asiassa juuri erilaisuus on kiinnostavaa - tiettyyn rajaan saakka. On hyvä huomata, että molemmat tuovat suhteeseen jotain tärkeää. Molemmat ikään kuin pitävät jotain tärkeää puolta esillä.

Arjen jakaminen ja arjessa jaksaminen on helpompaa, jos voi hyväksyä toisen erilaisuuden ja kuitenkin voi sanoa toiselle, mitä itse haluaa. Toisen toiveita ei pitäisi ottaa vaatimuksina, vaan mahdollisuuksina. Kukaan ei voi vastata kaikkiin toisen odotuksiin, mutta voi silti tehdä joitakin asioita siksi ja vain siksi, että toinen haluaa ja että ne ovat toiselle tärkeitä.

Heikki Kruus
Perheneuvoja
heikki.kruus@evl.fi

Uusia ystäviä kansainvälisistä naisista

Kansainväliset naiset kokoontuvat seurakuntien palvelukeskuksessa torstaisin klo 17.30.

- Lupaamme yhdessäoloa, yhdessä tekemistä ja uusiin asioihin tutustumista niin Poriin muuttaneille ulkomaalaisille kuin ihan perusporilaisille, sanovat **Ellinoora Söderman** ja **Johanna Mattila**.

He opiskelevat Diakonia-ammattikorkeakoulussa ja tekevät opinnäytetyönään toimintatutkimusta Porissa asuvista maahanmuuttajista.

Suomeen tullaan monista eri syistä: paluumuuttajina, pakolaisina, turvapaikanhakijoina, avioliiton tai työn vuoksi. Kotoutuminen on pitkä prosessi, johon tarvitaan useita tukijoita.Suomeen tullessaan maahanmuuttajanaiset syrjäytyvät helposti, koska suomalaisen naisen elämä tapahtuu paljolti kodin ulkopuolella, jossa myös sosiaaliset suhteet usein solmitaan.

- Maahanmuuttajanaisille kokoontumisillat tarjoavat mahdollisuuden suomen kielen harjoittelemiseen ja kontaktien luomiseen. Tavoitteenamme on saada Kansainvälisten naisten -ryhmä toimimaan itsenäisesti niin että se löytäisi oman paikkansa ja vaikutusmahdollisuutensa Porissa. Samalla toivoisimme, että suvaitsevaisuus lisääntyisi, he toteavat.

Kansainvälisten naisten kokoontumisiin ovat tervetulleita sekä suomalaiset että ulkomaalaiset naiset. Suomalaisille tässä on mahdollisuus tutustua eri kulttuureihin.

Suomessa luterilainen kirkko on sopeuttanut herätysliikkeet kirkon sisälle, muualla ne ovat usein muodostuneet omiksi kirkkokunnikseen, toteaa Tapio Lampinen, porilaissyntyinen kirkkosiologian tutkija.

Johanna Keltto

rismaattinen liikehdintä on tällä hetkel- hyvin voimakasta ympäri maailmaa. kian herätyksellä on käytännöllisen ologian dosentti **Tapio Lampisen** mie- ätä rakenteellisia yhtäläisyyksiä eri puo- la maailmaa esiintyviin liikkeisiin.

Maailmanlaajuinen karismaattinen lii- hdintä vaikuttaa yleensä kirkkojen sisäl- mutta muodostaa myös omia kirkko- n. Maailman nopeimmin leviävän us- nnon piirissä arvioidaan olevan 200- 400 iljoonaa ihmistä. Voimakkainta sen vai- tus on Etelä-Amerikassa ja Afrikassa.

Dosentti Lampinen on tarkkaillut angli- anisen kirkon sisällä toimivaa karis- aattista liikettä Englannissa sekä Kana- ssa, joka on ns. Toronton herätyksen äpaikka.

- Yllättävää on se, että tilaisuuksien ra- nne on ihan samanlainen, vaikka Eng- nnin ja Kanadan uskonnollinen tilanne ihan erilainen kuin meillä.

Illan vakiorakenne alkaa ylistyslaulu- suudella, jota seuraa todistuspuheenvuo- ja. Sen jälkeen vuorossa ovat pääpuhuja rukousosuus, jonka aikana ihmisiä pyy- etään tulemaan eteen. Tilaisuuteen liit- y suggestiivisia piirteitä, eli ihmiset pyri- iän saamaan kokonaisvaltaisesti mukaan.

Dosentti Tapio Lampinen

Hengellisistä kokouksista haetaan vapautta elämän paineisiin

Vapaana suuressa joukossa

Lampinen muistuttaa, että karismaattiuus on yleinen piirre uskonnoissa, josta kaamatussakin puhutaan. Nykyisissä karismaattisissa liikkeissä korostuu Raamaun mainitsemista armolahjoista parantaninen.

Miksi nykyajan ihminen sitten hakeuu näihin tilaisuuksiin? Taustalla vaikuttaa länsimainen tiukka ja hyvin järkiperäinen elämä.

- Ihminen miettii ja ratkoo työelämän lisäksi yksityiselämänsä ja perheensä asioita järjellään.

Näissä piinaavissa paineissa hän haluaisi tuntea myös vapautta.

- Karismaattisissa tilaisuuksissa osallistuja voi heittäytyä tunteittensa vietäväksi ja olla suuren joukon jäsen, mutta vapaa yksilö.

Karismaattiset tilaisuudet tarjoavat voimakkaita kokemuksia.

- Ihminen etsii näitä kokemuksia. Jos niitä ei tarjoa kirkko, hän etsii niitä muualta esim. rock-musiikista tai huumeista, Lampinen miettii.

Tärkeää on myös muistaa, että Nokian tilaisuuksista ovat monet huumeiden käyttäjät ja alkoholistit löytäneet avun.

Parantajan valtava valta

Armolahjat kuuluvat kristinuskoon, ne tuovat siihen elävyyttä.

Tapio Lampinen kertoo esimerkkinä Englannin Anglikaanisen kirkon, joka on huomioinut tämän puolen ja liittänyt käsikirjaansa mm. rukouksen sairaiden puolesta.

Ongelmallista Lampisen mielestä on se, että karismaattisessa liikkeessä sitoudutaan yleensä voimakkaasti yhteen henkilöön. Johtajalla on karismansa kautta - on se sitten esimerkiksi parantamisen armolahja tai maallisessa mielessä vetovoimainen persoonallisuus - valtaa muihin ihmisiin.

Parantajan valta sokaisee ja konfliktit alkavat.

- Valitettavasti ihminen tulee usein kritiikittömäksi valtaa kohtaan, eikä hän enää vallan täyteydessä suostu alistumaan toisten kontrolliin.

Poliittisia kiemuroita

Tapio Lampinen pahoittelee sitä, että Nokian tilaisuudet eivät ole enää voineet jatkua kirkossa. Karismaattisissa liikkeissä ylitetään usein tunnustuksellisia rajoja.

Nokian karismaattisen liikkeen tulehtunut tilanne alkoi Lampisen mukaan poliittisista syistä. Presidentin vaalien alla tilaisuuksissa rukoiltiin vain toisen pääehdokkaan puolesta. Nokialaiset hermostuivat ja piispa puuttui peliin. Prosessi lähti käyntiin kun kirkkoherra Koivisto väitti kyseessä olleen lipsahduksen ja kuitenkin sama käytäntö toistui seuraavassakin kokouksessa.

Lampinen ihmettelee poliittista latausta, joka välittyi voimakkaana hänen käydessään Nokian kirkkoillassa, jossa laulettiin mm. hyvin nationalistinen laulu.

- Tunnelma tuntui oudolta myös siksi, että vuoden 1918 muistot ovat Nokialla edelleen erittäin arkoja.

Missä on Kristus?

Mitä Nokian karismaattiselle liikehdinnälle nyt tapahtuu? Lampinen muistuttaa, että luterilainen kirkkomme on joustavuutensa myötä ollut hyvä sopeuttamaan herätyksiä itseensä. Tästä syystä ne eivät ole järjestäytyneet omiksi kirkkokunniksi, kuten ulkomailla on usein tapahtunut.

On myös mahdollista, että yhteen henkilöön sitoutunut liike, voi kiinnittyä johtajaansa, kuten Niilo Ylivainion aikana ja kadota sitten johtajan väsymisen tai kuoleman myötä.

Jos liike saa uusia johtajia - sellainen voisi olla toiminnassa mukana oleva **Riku Rinne** - saattaisi se järjestäytyä liikkeeksi ja jäädä toimimaan palvelujärjestönä. Toisinaan käy myös niin, että muut lähellä olevat ryhmät "kaappaavat" karismaattisen liikehdinnän ja ne sulautuvat toisiinsa.

Lampisen mielestä tärkeämpää on miettiä sitä, miten ja missä ihminen löytää Kristuksen. Kirkossa pitäisi olla tilaa eri tavalla uskoville ihmisille. Hän pohtii myös sitä, miten uskonsa vakavasti ottava ihminen löytää paikkansa seurakunnasta.

Englannissa on karismaattisen liikkeen piirissä järjestetty rippikouluja kaikenikäisille. Niiden kautta kiinnostuneilla on ollut mahdollisuus opiskella ja sitoutua sekä ottaa vakavasti kutsumuksensa.

Johanna Keltto

7.3. 2001

Kummi on kukkakeppi

Kummiutta on määritelty monella tavalla. Kukkakeppinä olo on yksi varteenotettava yritys kuvata kummina olemisen sisintä olemusta. Kukkakeppihän on kasvun tuki, johon voi nojata kasvun eri vaiheissa.

Tuki ei välttämättä ohjaa kasvun suuntaa, minkä jokainen kasvua seurannut tietää. Kukkakeppi on olemassa tukea varten ja käytettävissä, kun sitä tarvitaan.

Kummi on yksi seurakunnan vapaaehtoistyöntekijä. Tehtävä annetaan kasteen yhteydessä ja siihen kuuluu vanhempien apuna oleminen lapsen eri kasvuvaiheissa ja erityisesti kummit ovat itsekin kastettuina kutsuttu toimimaan kastekäskyn opetustehtävässä.

Jeesus käskee opettamaan kastetuille sen, mitä hän on opettanut. Tähän kristilliseen kasvatukseen kummit kutsutaan kasteen yhteydessä mukaan.

Kummin tehtävä on vastuullinen, mutta monia ilon hetkiä mukanaan tuova. Pienen vauvan kasvussa riittää ihmeteltävää ja ihasteltavaa.

Kummius liittyy myös kirkon kasvatustoiminnan teemaan, joka on ilmaistu otsikolla "Kaste kantaa - Kasvatus kannattaa".

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

© KIRKKO PORISSA

Palvelukeskuksen peruskorjaus kirkkovaltuustoon

Puistojen risteyksessä sijaitsevan seurakuntien palvelukeskuksen peruskorjauksesta päästään päättämään maaliskuun aikana.
Korjausvaihtoehtoja miettinyt toimikunta jätti mietintönsä yhteiselle kirkkoneuvostolle helmikuussa, jolloin asiakirja merkittiin tiedoksi.
Yhteinen kirkkoneuvosto palaa asiaan maaliskuun puolivälissä ja kirkkovaltuutetut pääsevät päättämään asiasta kokouksessaan 28. maaliskuuta.
Palvelukeskustoimikunta esittää mietinnössään neljä vaihtoehtoa. Mietinnön mukaan palvelukeskus voidaan korjata: 1. omaan käyttöön (22 Mmk); 2. osittain omaan käyttöön ja osittain asunnoiksi (25,5 Mmk); 3. myydä ja rakentaa uusi toimitila Mikonkadun tontille (26,5 Mmk) tai 4. uusia ilmastointi ja tehdä pakolliset korjaukset (8 Mmk). Hinta-arviot ovat viitteellisiä ja tarkoitettu vaihtoehtojen vertailuun.
Toimikunta kannattaa neljättä vaihtoehtoa eli tyytymistä pakollisiin korjauksiin ja perustelee kantaansa seurakuntatalouden heikohkoilla näkymillä.
Palvelukeskus on valmistunut 1970-luvun lopulla. Siellä on mm. iso seurakuntasali ja muita kokoontumistiloja sekä perheasiain neuvottelukeskuksen, diakoniakeskuksen ja kasvatusasiainkeskuksen toimistot. Osa tiloista on vuokrattu ulkopuolisille mm. liiketiloiksi.
Ruokalatoiminta on ollut vuokrattuna Amica-keittiöille, mutta korjaussuunnitelmien vuoksi ruokalatoiminta on loppunut 28. helmikuuta.

* * *

Vapaaehtoistyön messut onnistuivat

Seurakuntien palvelukeskuksessa tammikuussa järjestetyt vapaehtoistyön messut saivat kävijöiltä kiitosta.
Messujärjestäjän Porin vapaehtoistoiminnan neuvottelukunta ja Keski-Porin seurakunnan diakoniatyön johtokunta kiittävät sekä yleisöä että näytteilleasettajia.
Yleisöpalautteessa järjestäjät keräsivät mielipiteitä ja näkemyksiä paitsi käytännön järjestelyistä myös vapaaehtoistyöhön liittyvistä mielikuvista.
Auttamishalu ja työn tekeminen ilman palkkaa olivat yleisimmät vapaaehtoistyöhön liitettävät määritelmät. Huomattiin myös, että vapaaehtoistyö on paitsi antamista myös samista, omaa elämää rikastuttavaa toimintaa.
"Maailman hienoin asia!" oli joku vastaajista kuvannut mielikuvaansa vapaaehtoistyöstä.

* * *

Huutokauppa Mikonkatu 8:ssa

Vuosien varrella kertynyttä, ylimääräiseksi käynyttä Porin seurakuntayhtymän irtaimistoa myydään huutokaupalla tiistaina 27. päivänä maaliskuuta klo 10 alkaen. Paikka on vanhan rukoushuoneen, Mikonkatu 8:n piha, jonne pääsee parhaiten Antinkadun puoleisesta portista.
Huutokauppatavarasta tehdään vain käteiskauppaa.

Kirkkoneuvosto aloitti

Porin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto on keskeinen halintoelin, jonka kirkkovaltuusto valitsee "työrukkaseksen" kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Se valmistelee valtuuston päätettäviksi menevät asiat ja vastaa päätösten toimeenpanemisesta. Puheenjohtajan nimeää tuomiokapituli Porin seurakuntien kirkkoherroista. Kirkkovaltuuston puheenjohtajistolla on läsnäolo- ja puheoikeus neuvoston kokouksissa.

Esittelyssä on mainittu jäsenyys vaaleilla valittavissa valtuustossa ja seurakuntaneuvostossa, useimmilla on myös luottamustehtäviä johtokunnissa, toimikunnissa ja työryhmissä.

Uutena puheenjohtajana on aloittanut Pihlavan kirkkoherra **Pertti Hietalahti**. Hietalahti on toiminut Pihlavan kirkkoherrana vuodesta 1995. Aiemmin hän on työskennellyt mm. Iitin kirkkoherrana sekä 1989 - 91 Länsi-Porin kappalaisena ja 91 - 95 perheneuvojana Porissa.

Erityisopettaja **Osmo Santala**, Porin Teljä. Yhteisen kirkkoneuvoston 2001- 2002 varapuheenjohtaja, jossa tehtävässä myös vuosina 1995 - 98. Hän on ollut mukana seurakuntahallinnossa vuodesta 1979, mm. kirkkovaltuutettu vuosina 1979 ja 1987 - 2002, Teljän seurakuntaneuvostossa vuodesta 1991, kirkkoneuvostossa vuodesta 1993.

Huoltopäällikkö **Pentti Hannula**, Keski-Pori, yhteisen kirkkoneuvoston jäsenenä vuodesta 1991 ja vuosina 1975 -78. Keski-Porin seurakuntaneuvostossa yhtäjaksoisesti vuodesta 1979 ja kirkkovaltuutettuna vuodesta 1975.

Erikoislääkäri **Reetta Uusitalo**, Keski-Pori, yhteisen kirkkoneuvoston jäsenenä vuodesta 1995, varapuheenjohtajana 1999 - 2000, Keski-Porin seurakuntaneuvostossa vuodesta 1991, kirkkovaltuustossa vuodesta 1987.

Sairaanhoitopiirin johtaja **Altti Lammi**, Porin Teljä, kirkkoneuvoston jäsen 1979 -82 ja vuodesta 1999. Teljän seurakuntaneuvostossa vuodesta 1999 ja aiemmin 1979 - 82.

Rehtori **Pekka Ratola**, Porin Teljä, yhteisen kirkkoneuvoston jäsen vuodesta 1993. Porin Teljän seurakuntaneuvostossa vuodesta 1987. Edustaa kirkkovaltuuston kokouksissa kirkkoneuvostoa.

Lehtori **Aulis Juntunen**, Länsi-Pori, yhteisen kirkkoneuvoston jäsen vuodesta 1999, kirkkovaltuutettu ja Länsi-Porin seurakuntaneuvoston jäsen vuodesta 1991.

Offsetpainaja **Voitto Lehtinen**, Länsi-Pori, yhteisen kirkkoneuvoston jäsen vuodesta 1999, Länsi-Porin seurakuntaneuvostossa vuodesta 1991.

Sosiaalityöntekijä, Mobile-kriisipäivystäjä **Merja Hynnä**, Pihlava, yhteisen kirkkoneuvoston jäsen vuodesta 1999, yhteisessä kirkkovaltuustossa 1995 - 1998. Pihlavan seurakuntaneuvostossa 1995 -98.

Yrittäjä **Janne Heilimä**, Ahlainen, on ainoa uusi jäsen 2001 aloittaneessa yhteisessä kirkkoneuvostossa, varajäsenenä hän oli vuosina 1999 - 2001.

Kirkkovaltuuston puheenjohtajat jatkavat

Yhteisen kirkkovaltuuston toimikausi on neljä vuotta, puheenjohtajisto valitaan vuosittain. Puheenjohtajat osallistuvat yhteisen kirkkoneuvoston kokouksiin.

Eversti **Seppo Ahtikoski**, Keski-Pori, yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja vuodesta 1999, kirkkovaltuutettu vuodesta 1995, Keski-Porin seurakuntaneuvostossa vuodesta 1995. Maallikkoedustajana kirkolliskokouksessa, joka on "kirkon eduskunta".

Lämmittäjä **Kalevi Leppänen**, Pihlava, yhteisen kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja vuodesta 1999. Kirkkovaltuutettu 1973- 74 ja vuodesta 1979 edelleen, Pihlavan seurakuntaneuvostossa vuodesta 1979.

Vapaaehtoisesti

Vapaaehtoista vanhustyötä

- Innostus alkoi, kun olin jo eläkkeellä ja seurakunta haki vapaaehtoistyöhön seurakunnan jäseniä palkattujen työntekijöiden lisäksi, **Helvi Bragge** kertoo.

Helvi Bragge on eläkkeellä oleva opettaja, vapaehtoistyötä hän tekee pääasiassa vanhusten parissa mm. porilaisissa vanhustentaloissa, hoitokodeissa ja sairaaloissa. Hän on esiintynyt ja pitänyt hartauksia sekä runopiirejä mm. Himmelissä, Ruskakodissa, dementiakodeissa, Päärnäisten sairaalassa ja erilaisissa seurakunnan tilaisuuksissa. Yhdessä veisataan virsiä kahvitarjoilua unohtamatta. Vastaanotto on ollut hyvä ja suhtautuminen sympaattista.

- Menin seurakunnan kursseille ja kerroin toivomukseni, millaista työtä olisin valmis tekemään. Aloitin vuonna 1991 vanhustyön Viikkarin Valkamassa ja olen viihtynyt oikein hyvin.

Bragge on saanut yleensä kaverin mukaan, mutta on ollut yksinkin.

Helvi Bragge nauttii vapaaehtoistyöstä.

- En välttämättä halua olla yksin äänessä jatkuvasti, hän hymyilee.

Pienen sairaslomatauon jälkeen Helvi Bragge aloittaa jälleen Maanmittarinkadulla vanhustenkerholla. Seurakunnan lehtori **Pirkko Heikkilä** sopii menemisistä ja niiden mukaan pyritään toimimaan.

- Tässä työssä pitää myös tuntea vastuuta, jos tällaiseen on kerran lupautunut.

Bragge tuumii, että jokaisen pitäisi tehdä voitavansa oman seurakuntansa eteen. Hän toivoo, että tilaisuuksia, joissa häntä tarvitaan, tulee edelleen olemaan.

- Aion jatkaa niin kauan kuin pystyn. Vaikka itsellänikin on jo ikää, olen tyytyväinen, että pystyn liikkumaan, tapaamaan ihmisiä ja tuomaan iloa muillekin.

Teksti ja kuva Siina Repo

Kirkkosanomat esittelee meneillään olevan vapaaehtoistyön vuoden merkeissä vapaaehtoistyöntekijöitä.

Nimet kirjoissa 2/5

Kasteen jälkeen nimi kirjataan väestötietojärjestelmään. Lisäksi seurakunnan jäsenrekisteriin kirjataan kummit, kastepäivä ja kasteen toimittaja.

Paula Kallio

Kasteessa Jumalan lapseksi

Kaste aina voimassa

Kaste on samanlainen Jumalan teko tapahtui se vauvana, 15-vuotiaana tai 80-vuotiaana. Kasteessa tulemme seurakunnan jäseneksi ja Jumalan lapseksi.

Kerran saatu kaste kantaa läpi elämän. Se on aina voimassa.

Kastettavalla tulee olla vähintään kaksi kummia. Lapsi voidaan kastaa, jos vähintään toinen vanhemmista on kirkon jäsen.

Kirkkosen perheeseen syntyy toinen lapsi. Isoveli (3 v.) on innoissaan pikkusiskon syntymästä. Hänellä on nimiehdotuskin vauvalle: Pumpuli Nallukka. Äidin mielestä Nallukka ei ole ihmisvauvan nimi, mutta entä Pumpuli. Se voisi olla kauniskin. Kun nimeä yhdessä pohditaan, tullaan siihen tulokseen, että on parempi antaa ihan oikea nimi, sellainen joka on jo käytössä. Siksi vanhemmat yhdessä päättävät antaa nimen Anna-Stiina Josefiina.

Anna-Stiinan ja Markus-Matiaksen vanhemmat eivät ole vielä naimisissa keskenään, siksi äiti ja isä käyvät yhdessä lastenvalvojan luona huolehtimassa isyyden tunnustamisesta. Tämä onkin tärkeä hoitaa ajoissa, että Anna-Stiina saisi isänsä sukunimen Kirkkonen.

Isä pyytää oman rippipappinsa kastamaan Anna-Stiinan kotona. Pappi käy etukäteen kotona ja yhdessä katsotaan, mitä vaihtoehtoja kastekaavaan sisältyy. Toinen kummeista lukee lasten evankeliumin ja äiti saa kastekynttilän kasteen jälkeen. Sitä poltetaan joka vuosi kastetai syntymäpäivänä kunnes Anna-Stiina pääsee ripiltä. Markus-Matiaksen kynttilää onkin unohdettu poltaa, mutta nyt hän aikoo itse muistaa asian.

Kastetiedot kirkonkirjoihin

Kasteen jälkeen Anna-Stiinan etunimet ja sukunimi kirjataan väestötietojärjestelmään. Lisäksi seurakunnan jäsenrekisteriin kirjataan kummit, kastepäivä ja kasteen toimittaja. Anna-Stiina on nyt seurakunnan jäsen.

Kaste on aina voimassa. Kasteen hetkellä Jumala itse lupaa: Minä olen sinut nimeltä kutsunut. Sinä olet minun. Anna-Stiina ei vielä itse ymmärrä kasteen lahjasta, mutta hän saa kasvaa Jumalan lapsena. Mummu ja tuffa muistuttavat, että Anna-Stiinan kanssa on hyvä lukea yhdessä iltarukous.

Lapsi liittyy kasteessa seurakunnan jäseneksi. Lapsi voidaan kastaa, jos molemmat tai jompikumpi vanhemmista kuuluu kirkkoon. Jos kumpikaan ei kuulu kirkkoon tai ei halua liittyä kirkon jäseneksi, lapsi jää kastamatta. Jos äiti ei ole kirkon jäsen mutta isä on, voidaan tehdä sopimus, jonka mukaan lapsi seuraa uskontokuntaan nähden isäänsä.

Aikuisellakin kummit

Jos lapsena ei ole saanut kastetta, voidaan aikuisena kastaa. Usein tämä tapahtuu rippikoulun yhteydessä ennen konfirmaatiota. Alle 15-vuotias voidaan kastaa vain, jos ainakin toinen vanhemmista kuuluu kirkkoon, mutta 15 vuotta täyttänyt voidaan kastaa, jos vanhemmat antavat siihen luvan. Hän saa omalla päätöksellään ja vanhempien luvalla liittyä seurakunnan jäseneksi. Kaste on samanlainen Jumalan teko tapahtui se vauvana, 15-vuotiaana tai 80-vuotiaana.

Kastettavat tarvitsevat vähintään kaksi kummia. Myös aikuisena kastettavalla pitää olla kummit. Kummeja voi olla enemmänkin.

Kahden kummin on oltava meidän kirkkomme jäseniä, muu kummi jonkun kirkkomme kasteen hyväksyvän kristillisen kirkon jäsen. Jos ei ole varma, millaiseen kirkkokuntaan mahdollinen kummi kuuluu, asia kannattaa selvittää etukäteen.

Kaisa Huhtala

Nimet kirjoissa on Kirkkosanomien sarja, jossa viidessä osassa kerrotaan kirkonkirjoista ja niiden merkityksestä. Kirjoittaja on Porin seurakuntayhtymän keskusrekisterin johtaja.

Tilit kuntoon ja kotiraamattupiirejä Pietariin

Keski-Porin seurakunnan nimikkolähetit **Salla** ja **Jyri Luotonen** ovat palanneet kolmen vuoden työkaudelta Pietarista.

Tulojuhlassaan he toivat tuoreen tervehdyksen Inkerin luterilaisen kirkon elinkampailusta.

- Kommelluksiakin sattuu, kun diktatuuriin tottuneeseen yhteiskuntaan yritetään istuttaa demokratiaa ja suunnitelmallisuutta. Diktatuurissa kenenkään ei tarvitse suunnitella eikä siellä opita siihen. Tiimityöskentely samoin kuin se, että johtaja keskustelisi alaisensa kanssa suunnitelmistaan, on aivan jotain uutta, kuvaili Jyri Luotonen.

Yksi merkittävimpiä tuloksia Luotosten lähetystyön ensimmäisellä työkaudella olikin Jyrin johtamana se, että kirkon lyhyessä historiassa ovat nyt ensi kerran tilit ja kirjanpito ajan tasalla. Tulevalle toimintavuodelle on tehty suunnitelma ja talousarvio ja omaisuus on luetteloitu.

Piispa **Aarre Kuukaupin** luvalla Luotoset aloittivat tuossa yhteiskunnassa uraa uurtavan työmuodon: kotiraamattupiirin. Venäläiset kodit ovat vakoilijoiden pelossa olleet suljettuja, maanalaista seurakuntaa lukuunottamatta. Kodin avaaminen ystäville ja vieraille on kristittyjen keskeinen yhteyden ja välittämisen tapa.

- Tuhkasta nouseva kirkko tarvitsee esirukoukset myös lähetin loman aikana, muistuttivat Luotoset. Keskiporilaisten ohella heidän lähettäjinään ovat Karvian seurakunta ja Suomen ev.lut. Kansanlähetys.

Sakari Leppänen

Sakari Leppänen

Jyri ja Salla Luotonen (keskellä) kiittävät tuesta lähetysjohtokunnan puheenjohtajaa Kerttu Roeringia ja kirkkoherra Kari Erkkolaa.

Seuraava Kirkkosanomat ilmestyy 4.4.
Ilmoitusmyynti: Rauno Rautavuori ✆ (09) 61302309

Paulan Pidot
UPM-Kymmenen lomakylä
Yyteri 28800 Pori
Puh. 02-6383 761
Auto 0500-898 772
• Pitopalvelu
• Juhlapalvelu

• HAUTAKIVET
• LUONNONKIVET
• ASENNUKSET
• MUUT KIVIALAN TYÖT
KIVIPORI
Pertti Nummi
Lyttyläntie 589
✆ 649 3888,
0400-869 304

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muistotilaisuudet, sidontatyöt.
Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653
Hautaustoimisto Anja Viitala Oy
Uusikoivistontie 40, PORI

NIMIPAINETUT kahvi- ja ruokaliinat
MUISTO- ja JUHLATILAISUUKSIIN
HAUTAJAISKUTSUT ja -OHJELMAT
KUTSUKORTIT
YO-, RIPPI-, KASTE- ja HÄÄTILAISUUKSIIN
KIRJAPAINO paino kimara oy
Kuutilontie 1, 28760 PORI
Puh. 02-648 6555, 0500-454 546
PS. Myös postiennakolla kaikkialle Suomeen.

© KIRKKO PORISSA

Kummit tukena lapsen kasvussa

Kotoa lapsi saa elämäänsä tuhdeimmat eväät, mutta myös kummeilla on oma tehtävänsä lapsen tukemisessa. Kirkkosanomat selvitti, mitä porilaiset tuumivat kummiuden merkityksestä.

- Minulla itselläni ei ole kummilapsia, mutta eiköhän kummin tulisi hieman katsoa toisella silmällä, että lapsesta tulee kunnon kansalainen, pohtii **Anja Vuori.**

- Synttäreinä kummin tulisi myös muistaa ja pitää muutenkin yhteyttä. Kummien merkitys on kyllä tuntunut vähentyvän siitä mitä se on ollut joskus ennen.

Asta Törmälläkään ei ole omia kummilapsia, mutta pitää kummin roolia kuitenkin tärkeänä.

- Kummilapset pitää ottaa kaikin puolin huomioon. Kyllä meidän nuorimmaisen kummit ainakin pitävät kovasti yhteyttä, hän kiittelee.

- Ja jos vanhemmille sattuu jotain, niin kummien pitäisi pitää huolta lapsesta.

- Ennen ripille pääsyä kummilla on paljonkin velvollisuuksia, mietiskelee **Jorma Santala**, jolla on omia kummilapsia.

- Rippilahjaksi ostetaan risti, mutta sen iän jälkeen nuorella alkaa olla oma elämä. Ei sinne sitten mahdu enää mitään ylimääräistä.

Laura Karmalalla on viisivuotias kummityttö.

- Kummin on tärkeää olla kaverina ja tukena tarvittaessa muutenkin. Lahjoja lähetetään jouluna ja merkkipäivinä. Kummit eivät mielestäni kyllä ole enää niin merkityksellisiä kuin joskus ennen ovat olleet, hän tuumii.

Teksti ja kuvat Siina Repo

ESITYSPÄIVÄT

Pe	23.3	klo 19
La	24.3.	klo 19
Ke	28.3.	klo 19
La	31.3.	klo 19
Pe	6.4.	klo 13
Pe	6.4.	klo 19
La	14.4.	klo 19
Su	15.4.	klo 13
Pe	20.4.	klo 13
Pe	27.4.	klo 19
La	28.4.	klo 13
La	5.5.	klo 13
La	5.5.	klo 19
Ke	9.5.	klo 19
Pe	11.5.	klo 19

PORIN TEATTERI

Aimo Vuorisen hilpeä komedia raottaa kirkon kulissien takaista elämää lempeän humoristisesti.

www.pori.fi/tea

Kummius on yhdessä kasvamista

Lapsi opettaa aiista tarttumaan hetk

Pieni Annika on rukousten lapsi. Siitä on pitänyt huolen ainakin kummisetä Kari Itkonen, joka muistaa ahkerasti tyttöä iltaisin levolle asettuessaan. Kummi uskoo, että rukous on vankka voima elämän aalloilla, vaikka pursi ei aina keinuisi tasaisesti. Purjeet voi ommella, mutta tuulille ei voi mitään.

Kun Kari Itkonen puhuu kummityötöstään, hänen ennestäänkin iloiset kasvonsa sulavat hymyyn. Kaikesta näkee, miten tärkeä on 5-vuotias Annika.

Paitsi toiveiden ja rukousten voimalla, on Kari ollut aktiivisesti tukemassa kummityttönsä elämän alkutaivalta myös konkreettisella läsnäololla.

- Kun Annika oli siinä vuoden vanha ja hänen äitinsä lähti töihin, otin kuukauden loman ja hoitelin tyttöä. Oli opettavaista elää arkea niin pienen lapsen kanssa. Kaikki riisumiset, pukemiset ja muut hommat... joo, hyvin se sujui! Uskon, että tuo vaihe lujitti paljon suhdettamme, pohtii Kari.

Koska kummityttö on veljen tytär ja Kari liittyy häneen myös verisitein, on koko Annikan perhe 3-vuotiasta pikkusiskoa myöten Karille erityisen läheinen.

Tekemisissä ollaan myös sukulaisuuden puitteissa ja tullaan olemaan. On perhejuhlaa ja monenmoista tapaamista. Yhteydenpitoa helpottaa myös harmaalinnalaisen kummitytön asuminen samassa kaupungissa.

- Suunnilleen viikottain tavataan. Annika käy silloin tällöin luonani yökylässä. Yhdessä puuhataan kaikenlaista mukavaa. On tehty matkoja Linnanmäelle...

Neljän polven silmäterä

Nähtävästi myös Annika on tietoinen siitä, että Kari-kummi on hänel le jotakin aivan erityistä. Koskaan e Karin ole tarvinnut tuntea, etteik olisi tervetullut. Lapsuuden tärkeill aikuisilla on iso merkitys. He säilyvä mielessä aina, sykkivät sieltä jostakin lämmintä elämänvoimaa, vaikk tarkat muistikuvat ajan myötä him menisivät, välit joskus väljähtyisivä tai jopa tiet erkanisivat kokonaan.

Kari kertoo, että Annika on suvu nuorimman ikäpolven ensimmäi nen edustaja. Tämän vuoksi hän o synnyttyään vähän niin kuin koko suvun silmäterä. Karin suvun rik kaus on 95-vuotias isoäiti, josta po rastuu komeat neljä ikäpolvea. O mielenkiintoista seurata suvun van himman ja nuorimpien kohtaami sia.

Kasvattamista puolin ja toisin

Karilla itsellään ei ole lapsia.

- Olen lapsirakas, joten on hie noa, että olen Annikan kautta pääs syt tutustumaan lapsen maailmaan seuraamaan elämän ihmeitä. Tähä hommaan ei liity samanlaista vas tuuta ja huolta kuin vanhemmuuteen. Voi nauttia niistä mukavista puolista...

Yleensä voihkitaan ja pähkäillään, miten lapset pitäisi kasvattaa. Kummin tehtäväksi on määritelty vanhempien tukeminen lapsen kristillisessä kasvatuksessa.

Karin mielestä olisi syytä muistaa, että myös lapsi kasvattaa aikuista - ja usein nimenomaan näin päin. Kasvaminen on vuorovaikutusta. Toisen kautta opitaan aina jotakin uutta myös itsestä ja koko elämästä, nuoret ja vanhat toisiltaan.

- Lapsi kasvattaa aikuista suoruudellaan, välittömyydellään ja aitoudellaan.

Aikuisten kesken joutuu usein vetämään roolia, mutta lapsen seurassa naamarit saa heittää. Silloin unohtuu kaikki muu. Lapsi opettaa elämään tässä hetkessä. Samalla hän on elävä muistutus ajan lyhyydestä. Lapsuus on pian ohi, toteaa Kari.

Varustusta matkalle

Lapsuuden aika on tärkeä perusta tulevaisuudelle. Lapsi on altis vaikutteille, joten persoonallisuuden tärkeänä rakennusaineena on aikuisen esimerkki.

Tässäkin kirkastuu kummin tehtävä vanhempien rinnalla. Kummi on kodin ulkopuolinen tärkeä aikuinen.

- Läheisyydelläni ja rakkaudellani haluan ohjata Annikaa hyvään. Toivon hänelle kaikkein parasta. Selvähän tietysti on, että elämässä ei kaikki mene niin kuin on itse toivonut.

Kari on tietoinen vaaroista, jotka vaanivat kodin ulkopuolella. Nuorten maailma on turvaton. Kun koittaa itsenäistymisen aika, voi ajautua myös eksyksiin.

- Lapsen puolesta ei voi elämää elää, mutta matkaan voi varustaa. Voi ommella purjeet, mutta tuulille ei voi mitään, pohtii Kari.

Hän uskoo rukouksen voimaan elämän aalloissa. Se voima kantaa, vaikka sitä ei joka hetki tajuaisikaan. Kummityttö on Karille tärkeä iltarukousaihe. Ja kun Annika tulee yökylään, laitetaan yhdessä kädet ristiin ja lasketaan levolle ikivanhan hyvän iltarukouksen turvin.

Kukka-Maaria Kauppinen

Jyrki Toivanen

Kummi on lapselle tärkeä aikuinen. Kari Itkonen viettää paljon aikaa kummityttönsä Annikan kanssa.

Kummius on läsnäoloa

Matka pienen pojan milmaan

Kukkamaaria Kauppinen

Ystävyys, samanlainen elämänvaihe ja nyt myös kummeus yhdistävät Mäkivaaran (vasemmalla) ja Reijosen perhettä. Mia Mäkivaaran sylissä kummipoika-Joonas.

- Lasteohjii, lasteohjii, kuuluttaa pellavapäinen **Joonas** vähän väliä oven raosta ja katoaa taas television ääreen. **Mia** ja **Jarkko Mäkivaara** Kellahdelta ovat hyvillään heille osoitetusta luottamuksesta. He ovat kummeja tälle pian kaksi vuotta täyttävälle ikiliikkujalle, joka opettelee innokkaasti puhumaan.

Pikkumies poimii jatkuvasti valppailla korvillaan aikuisten puheenparsia. Hilpeyttä herättäen hän toistelee niitä omien touhujensa lomassa.

Jokainen päivä on sarja uusia ihmeitä. **Jutta** ja **Jukka Reijosen** elämä täyttyy vilkkaiden poikien, Joonaksen ja pian 6-vuotiaan **Heikin**, touhuista ja arkisista puuhista miltei täysin. Välillä vanhempia pihisyttää ja puhisuttaa, kun lasten elinvoimalle ei tunnu rajoja löytyvän.

Ystävä-kummit henkireikänä

Joonaksen ikämittarissa on vielä sen verran pienet lukemat, että kestää kauan, ennen kuin hän alkaa esittää uteliaita kysymyksiä koko ihmeellisen elämän takana olevasta perimmäisestä. Kunhan nyt ensin sulattelee koko komeutta, hämmästelee millaiseen maailmaan on tupsahtanut.

Mia-kummilla on kuitenkin jo suunnitelmia sen päivän varalle, kun Joonas alkaa ampua miksi- ja mistä- kysymyksiä.

- Lasten Kuvaraamattu voisi olla kiva lahja sitten, kun poika rupeaa enemmän ymmärtämään. Minusta on tärkeää, että Joonas saa tunteen turvallisesta ja rakastavasta Jumalasta. Koska maailma on monin tavoin karu ja ihmisiin voi aina pettyä, on hyvä muistaa, että on joku joka ei milloinkaan petä.

Kellahtelaiset ystävät, Mäkivaarat, ovat Reijosten tärkeä henkireikä silloin, kun "päässä alkaa surista", eli kun elämä metelissä kodin seinien sisällä käy liian ahtaaksi ja pinna rupeaa paukkumaan.

Ystävyyteen perustuu myös se, että heitä pyydettiin kummeiksi. Jutta ja Mia tuntevat toisensa jo lukiovuosilta.

Kun miehet ilmestyivät kuvioihin, on pidetty yhteyttä myös perheittäin. Varsinkin Joonaksen isän näkökulmasta ystävyyskummius on erinomainen idea. Jukan omat sukulaiset ovat toisella puolen Suomea, joten heihin tulee jo välimatkan vuoksi oltua harvoin yhteydessä. Ei olisi tullut mieleen kutsua kummiksi ketään sukulaista niin pitkien matkojen takaa. Onhan selvää, että lapsen halutaan viettävän aikaa kummiensa kanssa niin paljon kuin mahdollista.

Jukka Reijonen

Mia ja Jarkko Mäkivaara saivat kummilapsen, kun Joonas Anttonin ristiäisiä vietettiin kesällä 1999.

Kummipoika luontoretkelle

- On myös mukavaa, kun lapsi saa ystäväperheen kautta ihan uusia virikkeitä ja näkökulmia elämään. Näin ei välttämättä tapahtuisi, jos kummi olisi ihan tästä samasta lähipiiristä, arvelee Jukka.

- Joskus Joonaksen voisi ottaa meille vaikka pitemmäksikin aikaa kyläilemään, sitten kun hänellä vähän ikä karttuu...

Mian jälkimmäisen hieman varovaisen lisäyksen syynä on Mäkivaarojen 9-kuukautinen **Julia**, joka opettelee juuri kävelemään.

Perään katsomista riittää hänessäkin. Yleisen rauhan ja järjestyksen nimissä ei kummi ihan vielä uskalla ottaa vastuulleen kahta ikiliikkujaa...

Hän pitää kuitenkin tärkeänä sitä, että kummilapsi tulee tutuksi yksilönä. On hyvä, että lapsella on varttuessaan muitakin aikuiskontakteja kuin omat vanhemmat. Myös Julialla ja Joonaksella tulee varmasti jatkossa olemaan seuraa toisistaan, ovathan he melkein saman ikäisiä.

Jarkon ja Mian mielestä on mukavaa, että he - tyttölapsen vanhempina - kummiuden kautta pääsevät sisälle myös pienen pojan maailmaan ja touhuihin.

Jarkko tahtoo ottaa Joonaksen mukaan harrastuksiinsa. Hänen mielestään on tärkeää, että lapsi saa kosketuksen luontoon. Se ei olekaan nykyisin enää itsestäänselvyys.

Moni lapsi on jo vieraantunut luonnosta niin, ettei erota kuuta auringosta eikä tiedä, mistä kaupan maito on peräisin.

Rakkautta monella tavalla

Joskus kummius on yhtä pähkäilyä siitä, mitä kummilapselle jouluna ja synttärinä ostaisi.

- Kummius on mennyt vähän turhan kaupalliseksi. Kummius saattaa olla pelkkää pakettien kantamista. Vastaako se silloin tarkoitustaan? kyselee Jarkko.

Muut yhtyvät Jarkon mietteeseen. Kummiuden pitäisi olla paljon muutakin kuin ostamista.

- Toisaalta lahjatkin ovat lapselle tärkeitä. Kukapa lapsi ei mielellään paketteja availisi, toteaa Mia.

- Kummius on minun mielestäni läsnäoloa, lapsen rinnalla elämistä arkisissa asioissa. Kummi voi välittämisellään vahvistaa lasta niin, että hän uskaltaa olla oma itsensä elämänsä kaikissa tilanteissa, Jutta pohtii.

Kummit ovat ihmisiä, ja ihmisten heikkoudet seuraavat heitä. Kaikki eivät jaksa, ehdi tai voi olla niin hyviä kummeja kuin haluaisivat.

Eri ihmiset myös osoittavat rakkauttaan eri tavoin. Elämässä saattaa tulla vastaan vaiheita, jolloin kaikki voimat hupenevat omien taakkojen ja huolten alle.

Tuskinpa kuitenkaan on olemassa kummia, joka ei ainakin joskus lähestyisi lämpimien ajatusten tai rukousten siivin lasta, jota siunaten hän on kerran seisonut kastemaljan äärellä.

Kukka-Maaria Kauppinen

Porin seurakunnat maalis-huhtikuussa 2001

AHLAINEN

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin: Su 11.3. klo 10 perhejumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Kaj Vartio - Su 18.3. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Tiina Löfström - Su 25.3. klo 12 sanajumalanpalvelus, Lauri Räike, Kaj Vartio - Su 1.4. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Eeva Lindholm - Su 8.4. klo 12 sanajumalanpalvelus, Lauri Räike, Kaj Vartio

Seurakuntakoti

Naistenpiiri Ke 14.3. ja 28.3. klo 13
Perhekerho Ke 7.3., 21.3. ja 4.4. klo 10-12
Kirkkokuoro kokoontuu tiistaisin klo 19, huom. muuttunut päivä. Uusia laulajia toivotetaan yhä tervetulleiksi!
Pyhäkoulu Su 18.3. klo 13-14.30 Forsmanilla, Vaittiniementie 52

Lähetyspiirit

Ahlaisten lähetyspiiri Ti 6.3., 20.3. ja 3.4. klo 13 seurakuntakodissa - Lampin lähetyspiiri Ti 6.3. klo 18 Timo Westerlundilla - Kellahden lähetyspiiri Ke 28.3. klo 18 Kalevi ja Oili Koskisella

KESKI-PORI

Keski-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 11.3. perhekirkko, Jyrki Kaukanen, Juhani Kemppainen, Juhani Romppanen, päiväkerholaiset, lapsityön johtokunta, mehutarjoilu - Su 18.3. messu, Risto Auerma, evankelioimistyön johtokunta, kirkkokahvi - Su 25.3. messu, Pirkko Heikkilä, Veikko Hytti, laulurryhmä Stellat, Paavo Pitkäranta, Juhani Romppanen, kirkkokahvi diakoniatyö - Su 1.4. messu, Petteri Kerko, Pormestarinluodon piirineuvosto, Paavo Pitkäranta, Juhani Romppanen, kirkkokahvi diakoniatyö
Evankelioimistapahtumat To 8.3. - La 10.3. klo 18
Talvisodan päättymisen 61-vuotismuistojuhla Ti 13.3. klo 18, Kari Erkkola, puhe, Cygnaeuksen musiikkiluokat, Juhani Kemppainen, seppeleenlasku sankarihaudalla
Tuomas-messu Su 18.3. klo 18
Urkukonsertti Kari Vuola Su 25.3. klo 18
Rukousilta Ke 28.3. klo 19, Pirkko Jalovaara
Konsertti YV:n hyväksi Pe 30.3. klo 18, Jaakko Hietikko, oopperalaulaja, Juhani Romppanen, urut
Sanan ja rukouksen ilta La 31.3. klo 18
Konsertti Suomalaisin sävelmin ja sanoin Su 1.4. klo 19, Jari Huhtasalo, laulu ja Pekka Tyni, säestys
Konsertti, Johannes-passio To 5.4. klo 19 Pori Sinfonietta ja Harjun kuoro, joht. Ari Rasilainen
Nuorten aikuisten raamattupiiri sunnuntaisin klo 17, parillinen viikko, 11.3., 25.3.
Esirukouspalvelu tiistaisin klo18 ja sanan ja rukouksen ilta tiistaisin klo 19
Aamuehtoollinen keskiviikkoisin klo 8, 14.3., Veikko Hytti ja 4.4. Jyrki Kaukanen
Keskipäivähetki keskiviikkoisin klo 12, 14.3. Kari Erkkola ja Juhani Kemppainen, 21.3. Veikko Hytti ja Juhani Romppanen, 28.3. Pirkko Heikkilä ja Juhani Kemppainen

Ruosniemen kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 11.3. messu, Petteri Kerko, Juhani Kemppainen - Su 18.3. sanajumalanpalvelus, Veikko Hytti - Su 25.3. messu, Petteri Kerko - Su 1.4. sanajumalanpalvelus, Risto Auerma
Lipaskeräystempaus Ti 20.3. klo 9-17 Ruosniemen torin alueella sekä Alikylän Siwan pihassa - Kahvipannu kuumana kirkolla klo 10-17
Yhteisvastuuilta To 22.3. klo 18.30, Seurakuntakuoro, Juhani Kemppainen
Tyttökerho maanantaisin klo 17-18 ja torstaisin klo 17.30-19
Hopeakerho tiistaisin klo 12, pariton viikko, 13.3., 27.3. Kari Erkkola
Raamattupiiri tiistaisin klo 18, pariton viikko, 13.3., 27.3.
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, parillinen viikko, 7.3., 21.3., 4.4.
Kokkikerho keskiviikkoisin klo 17.30, pariton viikko, 14.3., 28.3.
Lähetysilta keskiviikkoisin klo 18.30, parillinen viikko, 7.3. Kari Erkkola, 21.3. Veikko Hytti, 4.4. Pirkko Heikkilä
Seurakuntakuoron harjoitukset maanantaisin klo 18.30

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu Su 11.3. klo 12, Risto Auerma, Juhani Romppanen
Lasten elokuvailta Ti 13.3. klo 18
Kaakaopyhäkoulu sunnuntaisin klo 12, 18.3., 1.4. askarrellaan kevättä
Viihdytään yhdessä, Messupolku 2 tiistaisin klo 13, pariton viikko, 13.3., 27.3.
Raamattupiiri tiistaisin klo 14, parillinen viikko, 20.3., 3.4. ja keskiviikkoisin klo 18.30, pariton viikko, 14.3., 28.3.
Perhekahvila keskiviikkoisin klo 10, parillinen viikko, 7.3., 21.3., 4.4.
Ruokailu keskiviikkoisin klo 12
Lähetyspiiri keskiviikkoisin klo 13, pariton viikko, 14.3. Jyrki Kaukanen, 28.3. Veikko Hytti
Tyttökerho torstaisin klo 17
Poikakerho keskiviikkoisin klo 15
Hartaus To 15.3. klo 13.30 Ruskakodissa , Jyrki Kaukanen
Talokerho Su 1.4. klo 13.30 Ruskakodissa
Ollaan yhdessä Peräsimentie 5 keskiviikkoisin klo 13

Toejoen pappila

Messu Su 1.4. klo 14, Jyrki Kaukanen, Gideon-viesti, Karmel-kuoro, kahvi
Lasten laulu- ja leikkituokio Ke 7.3. ja Ke 4.4. klo 10
Paastonajan lauluilta To 8.3. klo 18.30, Kansallisten seniorien musiikkikerho, Eeva Lindholm, Pirkko Heikkilä
Pyhäkoulu Su 18.3. klo 17
Rukouspiiri Su 25.3. klo 18.30
Tyttökerho tiistaisin klo 17-18.30
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, pariton viikko, 14.3., 28.3.
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, pariton viikko, 14.3., 28.3.

Lyttylän rukoushuone

Perhekirkko Su 25.3. klo 12, Raili Turtola, lapset laulavat, kahvi ja myyjäiset
Lähetyspiiri torstaisin klo 14, parillinen viikko, 8.3., 22.3. Pirkko Heikkilä, 5.4.

Toukari

Kuntokerho Kisapirtillä tiistaisin klo 9-11, parillinen viikko, 20.3., 3.4.

Isojoenrannan seurakuntakoti

Isojoenrannan akat To 29.3. klo 19
Tyttökerho tiistaisin klo 17-18
Hopeakerho keskiviikkoisin klo 13, pariton viikko, 14.3. Pirkko Heikkilä, 28.3.
Raamattupiiri tiistaisin klo 18, parillinen viikko, 20.3., 3.4.

Palvelukeskus

Riemuvuoden virsimaraton Ke 7.3. ja To 8.3. klo 9-20, järj. Keski-Porin jumalanpalvelus- ja musiikkityön johtokunta
Luento "Nuoruus ja vanhemmuus" To 22.3. klo 19 , Walkers-projektivastaava Olavi Sydänmaalakka
Suuret Yhteisvastuumarkkinat La 24.3. klo 10-14, ohrankryynivellilounas ja samalla Matti Vuolanteen järj. venäläisen taiteen myyntinäyttely. Myyntipaikkoja markkinoille tarjolla 50 mk Yhteisvastuun hyväksi. Markkinoille vastaanotetaan myös myytävää tavaraa. Tiedustelut Marja-Leena Silván ma 9-11 ja ke 10-12 p. 6238 767.
Marianpäivän lähetysjuhla Su 25.3. klo 18, lähetyslauluilta, Laula kaikki maa -kirja, Tarja Isokorpi
Raamattu läpi kahdessa vuodessa Ke 28.3. klo 18.30, kannustus- ja innostusryhmä, Pirkko Heikkilä
Retkipiiri Pe 30.3. klo 18
Lähetyspiiri maanantaisin klo 18.30
Hopeakerho tiistaisin klo 13, pariton viikko, 13.3. Juhani Kemppainen, paastonajan virsiä, 27.3.
Runopiiri tiistaisin klo 13.15
Merimieskirkkopiiri tiistaisin klo 15.15
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18, pariton viikko, 14.3., 28.3. - Raamattupiiri torstaisin klo 10
Miesten raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30
Miesten työpiiri keskiviikkoisin klo 18.30 - Keskustan työpiiri torstaisin klo 12
Katekismusluento torstaisin klo 18.30, 8.3. Kari Erkkola, 15.3. Raili Turtola, 22.3. Risto Auerma, 29.3. Jyrki Kaukanen, 5.4. Petteri Kerko
Virsilauluharjoitus mahdollisuus virsimerkkien suorittamiseen torstaisin klo 18, Paavo Pitkäranta
Kirkkokuoron harjoitus keskiviikkoisin klo 17.30

Kevätretki

Keskustan alueen hopeakerhojen ja retkeilevän kesäkerhon kevätretki Yyteriin Paulan Pitohin Ti 27.3. Matkat ja lounas 70 mk. Lähtö klo 12.45 Väinämöinen ja klo 13 palvelukeskus, paluu viimeistään klo 17. Ilmoittautumiset ja tiedustelut Marja-Leena Silván ma 9-11 ja ke 10-12 p. 6238 767

LÄNSI-PORI

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 11.3. klo 10 messu, Jarmo Laiho, Matti Kaartinen - Su 18.3. klo 10 messu, Matti Kaartinen, Jarmo Laiho, Antti Yrjölä, Gideon-viesti, kirkkokahvi lähetystyön hyväksi - Su 25.3. klo 10 perhemessu, Reija Nordström, Antti Yrjölä - Su 1.4. klo 10 messu, Juhani Santala, Jarmo Laiho
Moksatyön ilta Su 11.3. klo 17, Antti Koivisto, Antti Yrjölä
Lasten Yhteisvastuutapahtuma La 24.3. klo 11-13 monenlaista puuhailua lapsille sekä tarjoilua. Järj. lapsi- nuoriso- ja diakoniatyö
Hoitavan sanan ilta Su 1.4. klo 17, Antti Koivisto
Kirjallisuuspiiri Ma 2.4. klo 19
Kirkkokuoron harjoitukset maanantaisin klo 19

Preiviikin kirkko

Messu Su 18.3. klo 12, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä, Gideon-viesti

Lattomeren kirkko

Sanajumalanpalvelus Su 1.4. klo 12 , Juhani Santala, Jarmo Laiho

Käppärän iso kappeli

Paastonajan vesper Ke 7.3., 14.3., 21.3., 28.3. ja 4.4. klo 18, Cantores Vesper - kuoro

Iltapäiväkerhot

Preiviikin kirkolla Ma 12-14, seur. 5.3. ja 2.4. . - Lattomeren kirkolla Ti 12-13.30, seur. 6.3. ja 3.4. - Niittymaan koululla To 13-14.30, seur. 8.3. ja 5.4. - Viasveden talouskaupalla To 12 - 13.30, seur. 22.3. ja 19.4. - Olotuvalla To 12-13.30, seur. 15.3., 29.3. ja 26.4.

Työtuvat

Länsi-Porin kirkolla keskiviikkoisin klo 9, kudontaa myös muina arkipäivinä

Tietotupa

Länsi-Porin kirkolla tiistaisin klo 8-12 , p. 6377 613

Olotupa

Ojurintie 2: Avoinna Ma-Pe 10-14: Maanantaisin puuropäivä, klo 12.30 ompeluseurat - Tiistaisin klo 10 perhekerho ja klo 13.30 veteraanien kuntokahvila - Keskiviikkoisin klo 12 iltaruskokerho, kulj. tarvittaessa, ruokailu hinta 50 mk kerta, ilm. diakoniatyöntekijölle - Joka toinen torstai klo 11 lähetyslaulajaiset, parilliset viikot sekä joka toinen torstai klo 12 iltapäiväkerho aikuisille , parittomat viikot - Perjantaisin klo 11.30 verenpaineenmittaus ja klo 12 sana viikonvaihteeksi - To 8.3. klo 13 runoa ja laulua, yhteisvastuutempaus. Toivomusjukeboxin lauluja esittävät Paavo Rusava ja Jouni Kivimaa, lauletaan yhdessä kansanlauluja ja runoja esittää Anja Aallon runopiiri - Taideseinällä maaliskuun ajan Tyyne Niemisen maalauksia

Poikakerhot

Pietniemen seurakuntatalo Ti 16 - Länsi-Porin kirkolla Ti 17.30 sähly 10-14 vuotiaat - Lattomeren kirkko Ke 16 - Länsi-Porin kirkko To 16.30, sähly 7-9 vuotiaat

Tyttökerhot

Pietniemen seurakuntatalo Ti 16.30 kokkikerho, Ke 16.30 kokkikerho ja Ke 17 tyttökerho - Länsi-Porin kirkko Ma 17 tyttökerho - Lattomeren kirkko Ke 18 tyttökerho

Pyhäkoulut

Länsi-Porin kirkko Su 10 - Lattomeren kirkko Su 13

Nuorisotyö

Länsi-Porin kirkko Ti 18.30 sähly ja La 10.3. klo 20 gospelkahvila - Pietniemen seurakuntatalo Ti 19 Open doors

Perhekerhot

Olotupa Ti 10 - Pietniemen seurakuntatalo To 10 - Rauhanpuisto 1 Pe 10

Seurakuntaillat

Reikon-Ulasoorin seurakuntailta Ke 7.3. klo 19 Anja Joukamaalla, Rantakulmantie 60 ja Ke 4.4. klo 19 Aune ja Pertti Krouvilla, Pertinpolku 43 - Viasveden seurakuntailta Ke 21.3. klo 18.30 Antti Tommilassa - Pietniemen-Leppäkorven seurakuntailta Su 25.3. klo 17

Raamattupiirit

Preiviikin kirkko Ma 18 - Rauhanpuisto 1 Ma 18 - Länsi-Porin kirkko joka toinen Ma 18 - Joka toinen To 18 - Joka toinen To 13

Ulkoilupäivä

Silokalliolla Ma 19.3. Matkat, ruoka ja kahvi 100 mk. Ilmoittautumiset Länsi-Porin seurakuntatoimistoon p. 6370 572.

Ahvenanmaalle

Toukokuussa kahden päivän ja yhden yön matka saaristolautoilla Ahvenanmaalle ja Viking Linellä Turkuun. Yöpyminen saaristossa. Matkat, päivällinen, aamupala, buffeelounas laivalla ja majoitus 2 heng. huoneissa 750 mk. Vielä muutama paikka. Tied. Jouni Kivimaa

PIHLAVA

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelukset Su 11.3. klo 10 messu, Pirjo Tiira, Pertti Hietalahti, Pihlavan kirkkokuoro - Su 18.3. klo 10 jumalanpalvelus vanhan kaavan mukaan, ehtoollinen, Pirjo Tiira, Hannu Dietrich - Su 25.3. klo 10 sanajumalanpalvelus, Hannu Dietrich, Pertti Hietalahti, kirkkokahvit srk.salissa järj. Pihlavan Martat - Su 1.4. klo 10 messu, PIrjo Tiira, Hannu Dietrich.
Yhteisvastuukahvikonsertti Su 18.3. klo 15, Niilo Suhonen laulu, Johanna Mattila, piano, Ohjelma 30 mk Yhteisvastuun hyväksi.

Kirkon seurakuntasali

Kirkkokuoron harjoitukset maanantaisin klo 18.30
Kriisipalveluryhmä tiistaisin klo 18.30
Seurakuntapiiri keskiviikkoisin klo 15
Runoa ja musiikkia Su 25.3. klo 16 lähetystyön hyväksi

Pihlavan seurakuntatalo

Rukouspiiri maanantaisin klo 18
Lähetyspiiri joka toinen torstai klo 18.30, seur. 8.3. ja 22.3.
Katekismuskoulu joka toinen torstai klo 18.30, seur. 15.3. ja 29.3.
Sukupolvien juhla Su 1.4. klo 14, järj. lastenohjaajat

Kyläsaaren seurakuntatalo

Sanajumalanpalvelus Su 1.4. klo 12, Hannu Dietrich
Lähetyspiiri joka toinen tiistai klo 19, seur. 13.3. ja 27.3.
Seurakuntapiiriä ei viikolla 12 (talvileiri)

Mäntyluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus Su 11.3. klo 12, Pertti Hietalahti

Enäjärven koulu

Nappulakerho joka toinen keskiviikko klo 10, seur. 21.3. ja 4.4.

Viipuri-Pietari -matka

Lähde mukaan matkalle Viipuri-Pietari 17.-20.6. Syksyllä järjestetään myös kiertomatka manner-Kreikkaan 12.-19.10. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Kirsti Korpelalle.

Syntymäpäiväkonsertissa Jaakko Hietikko

Tervetuloa kaikki konserttiin Keski-Porin kirkkoon perjantaina 30. maaliskuuta klo 18. Esiintyjinä oopperalaulaja, basso **Jaakko Hietikko** ja urkuri **Juhani Romppanen**.

Reetta Uusitalo viettää 60-vuotispäiväänsä tässä Yhteisvastuu-konsertissa. Mahdolliset muistamiset Yhteisvastuun hyväksi tilille Merita 111550-637172.

PORINTELJÄ

Teljän kirkko

Messu pyhisin kello 10, sunnuntaisin pyhäkoulu samaan aikaan: Su 11.3. messu Pasi Viitanen, Heli Lehtonen - Su 18.3. messu Eeva-Riitta Koivisto - Su 25.3. messu Helge Ranta, Teljän kirkkokuoro, Paavo Rusava - Su 1.4. messu Pasi Viitanen, avustaa Eeva-Riitta Koivisto, Paavo Rusava, tekstinluku Jorma Ranki, Uudenkoiviston pienkiinteistöyhdistyksen kirkkopyhä, kirkkokahvi
Yhdessä-ilta Su 11.3. klo 17, aihe Pyhä Henki varustaa, Pertti Kymäläinen, Eeva-Riitta Koivisto ja Fishermen ryhmä. Yhdessä-illoissa laulua, puheenvuoroja, rukouspalvelua. Yhdessä-iltoja vietetään kerran kuukaudessa
Seurat Su 1.4. klo 17 järj. miestenpiiri, lähetystyöntekijä Risto Soramies, Markku Sumiala, miestenpiiri, kahvitarjoilu

Väinölän kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 12 ja pyhäkoulu samaan aikaan: Su 11.3 .klo 12 koko perheen kirkonmenot, aihe: Jeesus toimii käsittämättömästi, Maija Salmijärvi, Markku Sumiala, Paavo Rusava - Su 18.3. klo 12 messu, kaksikielinen; suomi/venäjä, Markku Sumiala, Pertti Kymäläinen - Su 25.3. ei jumalanpalvelusta vaan klo 18 Valoa Elämään-ilta Liekki-ryhmän sävelin - Su 1.4. klo 12 koko perheen kirkonmenot, aihe: Jeesusta kadehditaan, Helena Kuusiranta ja nuoret, Markku Sumiala, Paavo Rusava, Eeva Siira ja Väinölän päiväkerho, vohvelikirkko
Valoa Elämään Su 25.3. klo 18. Aiheena "Kuljeta ja kanna" Maija Salmijärvi, Sakari Leppänen. Valoa elämään iltoja vietetään kerran kuukaudessa Ohjelmassa Liekki-ryhmän musiikkia, yhteislaulua, pieniä puheenvuoroja ja yhdessäoloa. Tilaisuuksissa on järjestetty lastenhoito ja tarjoilua.

Rautatienpuistokatu 2

Ehtoollisjumalanpalvelus Su 25.3. klo 13, Helge Ranta

Juhla 70 vuotta täyttäville

Su 25.3. klo 15 Teljän kirkossa. Yhteinen syntymäpäiväjuhla 70-vuotta täyttäville. Juhlassa teidän kanssanne Simo Koivunen, Markku Sumiala, Irma Roininen, Paavo Rusava, Cantores Vesper-kvartetti..Tarjoilun vuoksi pyydämme ilmoittautumista 16.3. mennessä puhelin 6238 826 tai 6238 851

Kinkerit

Himmelissä Ti 13.3. klo 13 Pertti Kymäläinen, Teljän Iltapäiväkuoro, joht. Heli Lehtonen

Kevätmyyjäiset

Väinölän kirkolla La 31.3. klo 11-13, myytävänä mm. pääsiäisherkkuja, pääsiäisäskarteluja, arpoja ja kahvia

Raamattupäivät

"Katekismusta oppimaan " Raamattu tutuksi -päivät Teljän kirkossa Su 18.3., Ma 19.3. ja Ti 20.3. Illat alkavat klo 18 Raamattuopetuksella jonka jälkeen kahvitauko ja seurat - Su 18.3. klo 18 Perimmäisten kysymysten äärellä, Timo Vuorinen, seurat Markku Sumiala, Tapio Salo, Liekki-ryhmä - Ma 19.3. klo 18 Kipeitten kysymysten äärellä, Jari Rankinen, seurat Timo Vuorinen, Timo Vuorinen, Hannu Laaksonen ja Pertti Kymäläinen - Ti 20.3. klo 18 Ihania vastauksia ihmettelemässä, Markku Sumiala, seurat Timo Vuorinen, Helge Ranta ja SLEY:n kuoro, joht. Sinikka Vuorinen

Perhekerhot

Väinölän kirkolla joka keskiviikko klo 11, 7.3. Naisen elämää eri kulttuureissa, Maija Mäkelä, 14.3. Toivo ja epätoivo, 21.3. Sairaan hyvä ihminen - yhtesivastuukeräys vuonna 2001 ja 28.3. Kotipuutarha kukoistukseen - Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10 joka tiistai klo 13-14.30

Lähetyspiirit

Maanantaipiiri Teljän kirkolla joka toinen Ma 19, seuraavat 12.3. mukana Maija Mäkelä ja 26.3. - Sampolan lähetyspiiri Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10, joka toinen Ti 19, seuraavat 13.3. mukana Maija Mäkelä ja 27.3. - Tiilimäen lähetyspiiri Diakonialaitoksen Mäntyrinteen kerhohuoneessa joka toinen To 16, seuraavat 8.3. ja 22.3.

Ikämiesten kerho

Teljän kirkolla joka toinen tiistai klo 14, parilliset viikot, seuraava 20.3.

Diakoniapiirit

Väinölän kirkolla joka toinen maanantai klo 13, seuraava 19.3. - Esivallankatu 6:ssa joka toinen keskiviikko klo 13, seuraava 21.3.

Päiväpiirit

Päiväpiiri Sampolan vanhustentalossa, Puhurintie 1-3 joka toinen Ti 15, seuraava 20.3. - Rautatienpuistokatu 2:ssa, joka toinen Ti 13, seuraava 13.3. mukana Maija Mäkelä - Pinomäessä joka toinen To 13, seuraava 15.3. - 400-vuotiskodissa joka toinen Ma 13, seuraava 12.3. - Teljän kirkolla joka toinen Ma 13, seuraava 19.3. - Kasvihuoneenkatu 16:ssa joka toinen Ke 13, seuraava 7.3.

Diakonissojen vastaanotot

Ulla Säilä (02) 6508 866, Teljän kirkolla to 9-11 puh. 635 9269, Rautatienpuistokatu 2 ma ja ti 9 - 11 puh 635 0062 - Sinikka Orjala puh. (02) 6508 865, Esivallankatu 6 ma ja ti klo 9- 11, puh. 6334 029 - Pirjo Paukkunen puh. (02) 6508 863, Väinölän kirkko ma ja to klo 9-11 puh. 6460 718 - Marja-Terttu Sundell (02) 6508 864 Sampolan asukastupa ma ja to klo 9-11 puh. 6330 344

Ruokapankki

Esivallankatu 6:ssa ja Puhurintie 10:ssä Pe 9.30-12

Raamattupiirit

Miestenpiiri kokoontuu Teljän kirkolla joka toinen To 18, seuraavat 15.3. "Herran päivä tulee" 1. Tess.5. luku ja 29.3.Uskon salaisuus paljastuu 2. Tess. 1. luku - Raamattupiiri Väinölän kirkolla joka toinen Ti 18, parilliset viikot , tied. Hanna Kataja, puh. 635 1718 - Raamattu- ja keskustelupiiri Esivallankatu 6:ssa joka toinen Ma 15, parittomat viikot, tied. Anita Ellm`en, puh. 6378 079 - Helenan raamattupiiri Hagnerilla, Tukkitie 12 joka toinen Ma 18, parittomat viikot , seur. Helena Hagner, puh. 646 1085) - Raamatupiiri Sampolan kerhohuoneella joka toinen To 19, parittomat viikot, tied. Birgitta Komulainen, puh 646 1739 - Koivistonluodon avioparien raamattupiiristä voit tiedustella Raimo Aallolta, puh. 646 0039 - Raamattupiiri joka toinen Ti 18 Koivulassa, tied, Liisa Syrjä puh. 6353 970 - Uusi raamattupiiri Harmaalinnassa, kokoontuu kodeissa joka toinen Ma 18, tied. Emilia Sundell puh. 646 9538 - Muista raamattupiireistä voit tiedustella tarkemmin Eeva-Riitta Koivistolta, varmimmin ma 10-12 puh. 6238 823, tai (02) 6508 883

Teljän kuorot

Teljän Kamarikuoro maanantaisin klo 18.30 Väinölän kirkolla, kuoroa johtaa Anne Marie Grundsten, puh. (02) 6508 854 - Teljän Kirkkokuoro torstaisin klo 18.30 Teljän kirkolla, kuoroa johtaa Paavo Rusava, puh. (02) 6508 856 - Teljän Iltapäiväkuoro torstaisin klo 14 Teljän kirkolla, kuoroa johtaa Heli Lehtonen, puh. (02) 6508 855 - Lapsikuoro "Tuhannet sydämet" tiistaisin klo 17.00 Väinölän kirkolla, kuoroa johtaa Heli Lehtonen, puh. (02) 6508 855. Uudet ja entiset laulajat tervetuloa mukaan!

Pyhäkoulut

Teljän kirkko Su 10 - Väinölän kirkko Su 12 - Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, Su 13 - Kalaholman kerhohuone, Haukikuja 32, Su 13 - Keskuskartano, Rautatienpuistokatu 2, Ke 17 - Harmaalinna, päiväkoti Piparminttu, joka toinen Ke 17.15, parillisilla viikoilla - Pyhäkouluista voi tiedustella Eija Kymäläiseltä, p. (02) 6508 885, tai ti klo 14-16, p. 635 2526

Tyttökerhot

Teljän kirkko tiistaisin, 7-14 vuotiaille, klo 16.30-18 (huom isojen ja pienten ryhmä) - Kalaholman kerhohuone, Haukikuja 32 tiistaisin, 7-12 vuotiaille, klo 17.30 - 18.30 -
Väinölän kirkko, Päkintie 1-3 tiistaisin 7-12 vuotiaille klo 17.30 - 18.30 - Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, 7-10 vuotiaille, , maanantaisin klo 16.15-17.15 - Kerhotiedustelut: Maija Salmijärvi, p. (02) 6508 886 nuorisotoimisto 6352 526 (varmimmin to klo 14-16) - Lapsikuoro "Tuhannet sydämet" tiistaisin klo 17 Väinölän kirkolla, kuoroa johtaa Heli Lehtonen, puh. (02) 6508 855

Poikakerhot

Nuorempien poikien (7-12 v) sählykerho Väinölän alaasteella (Luodontie 1) maanantaisin klo 16 - Nikkarikerho Väinölän kirkolla maanantaisin klo 18 - Vanhempien poikien (13-16 v) sählykerho Väinölän ala-asteella tiistaisin klo 17.30 - Salibandy, pojat yli 16 v to 20.30-21.30 Väinölän alaasteella -lsien ja poikien sählykerho Palvelukeskuksessa (Eteläpuisto 10, 5 krs.) perjantaisin klo 18.30-20 - Lisätietoja: nuorisotyönohjaaja Vesa Saarela p. (02) 6508 884 p. 635 2526 (varmimmin keskiviikkoisin 14-16)

Teljän nuoret

Nuortenillat Väinölän kirkolla perjantaisin 2.3., 9.3., 16.3., 23.3. ja 30.3. kello 19-22 -Iltatuikut keskiviikkoisin 7.3., 21.3. ja 4.4. klo 18-21 Väinölän kirkolla - Isoskoulutus Ke 7.3., 21.3. ja 4.4. kello 18-20 - Retki Euragospeliin 17.3.2001, mukana mm. Terapia, Exit ja Keinosydän, liput 40 mk , lähde mukaan! Ilmoittautumiset Helena Kuusirannalle 9.3. mennessä - Retki Noormarkun rovastikunnalliseen nuorteniltaan 28.4. Ilmoittautumiset 20.4. mennessä Helena Kuusirannalle - Nuorisotyöstä voi tiedustella Helena Kuusi-

Jatkuu sivulla 10.

Retriitti Junnilassa

Retriitti Reposaaren Junnilassa 18.5.-20.5 , teemana "Isiemme ja äitiemme usko".
Täysihoito Porin seurakuntien jäseniltä 260 mk, muut 540 mk. Ohjaajina **Raili Turtola** ja **Taina Saine**. Ilmoittautumiset Keski-Porin tai Teljän seurakuntatoimistoon p. 6238 821 tai 6238 851.

Konsertteja

Pihlavan kirkon kahvikonsertti su 18.3. klo 15. Niilo Suhonen laulu, Johanna Mattila, piano, ohjelma 30 mk Yhteisvastuukeräyksen hyväksi
Urkutaiteilija Kari Vuola konsertoi Su 25.3. klo 18 Keski-Porin kirkossa. Ohjelmisto liittyy esittävän säveltaiteen tohtoritutkintoon, jonka Kari Vuola suorittaa tänä keväänä. Säveltäjänimiä ovat Mendelssohn, Reger ja Rheinberger. Ohjelma 40 mk.
Yhteisvastuukonsertti Keski-Porin kirkossa Pe 30.3. klo 18 .Oopperalaulaja Jaakko Hietikko ja urkuri Juhani Romppanen. Suomalaista musiikkia mm. Kilpinen, Merikanto ja Sibelius. Reetta Uusitalon syntymäpäiväkonsertti.
Jari Huhtasalo, laulu, säestäjänä Pekka Tyni. Suomalaisin sävelmin ja sanoin Su 1.4. klo 19 Keski-Porin kirkossa.
Johannes-passio To 5.4. klo 19 Keski-Porin kirkossa, Pori Sinfonietta ja Harjun kuoro, joht. Ari Rasilainen

Villalankoja Äiti Teresa -peittoihin

Äiti Teresa -peittojen teko ei onnistu, kun villalangat ovat loppu, huokaistaan Mummun Kamarista. Jos kaappeihisi onkasaantunut lankoja, niin niitä otetaan mielellään vastaan Mummun Kamarissa, Eteläpuisto 10. Avoinna arkisin klo 10-15.

Rukouskouluun

Porin Teljän kirkossa järjestetään rukouskoulu keskiviikkona 4. huhtikuuta klo 18. Rukouksen edellytyksiä, kuulemista ja sitä, miten rukous toimii pohtivat Arja-Liisa Järvinen, Eeva-Riitta Koivisto ja Pertti Kymäläinen.

Paastonajan keskipäivähetkiä

Joka keskiviikko klo 12 on Keski-Porin kirkossa hiljentymishetki, jossa on musiikkia, Raamatun tekstejä, hiljaisuutta ja rukousta. Keskipäivähetkiä vielä maaliskuun ajan 28.3. saakka.

Jatkoa sivulta 9.

ranta, puh (02) 6508 887 tai nuorisotoimisto p. 6352 526 tai Taina Saine, puh. (02) 6508 888

Limppumyyntiä

Yhteisvastuukeräyksen hyväksi Pe 23.3. markettien pihoissa eri puolilla Poria

REPOSAARI

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset Su 11.3. klo 10 messu, Gideon-vierailu, Lauri Räike, Eeva Lindholm - Su 18.3. klo 12 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Tiina Löfström - Su 25.3. klo 10 messu, Lauri Räike, Tiina Löfström, kirkkokuoro - Su 1.4. klo 10 messu, Lauri Räike, Tiina Löfström

Seurakuntakoti

Kaakaopyhäkoulu maanantaisin klo 13
Naisten raamattupiiri maanantaisin klo 18
Kirkkokuoron harjoitukset tiistaisin klo 18
Eläkeläisten kuntokerho keskiviikkoisin klo 13
Perhekerho lapsille ja vanhemmille torstaisin klo 13

Lähetysilta

Saariston lähetysilta To 8.3. klo 19 Lauri Erkkilällä, Lauri Räike, Tiina Löfström

Pappilan kutojat

Maritan ruokalan alakerrassa joka arkipäivä

Pappilan talkoot

käynnissä - tervetuloa remonttiporukkaan ja ruoanlaittoporukkaan.

YHTEINEN TOIMINTA

Vammaistyö

Palvelukeskus 3. krs: Mielenterveyskerho joka toinen Ma 13, seur. 19.3 ja 2.4. - Kehitysvammaisten kerho joka toinen tiistai klo 17.30, seur. 20.3. ja 3.4. - Invalidikerho joka toinen keskiviikko klo 13, seur. 14.3. ja 28.3. - Kallelan kerho joka toinen keskiviikko klo 17.30, seur. 14.3. ja 28.3. - Kehitysvammaisten kirkkopyhä Su 29.4. Noormarkun kirkossa, ilm. ja tied. Vilja Arvela p. 6238 764 tai diakoniatoimisto, Kirsi Keskinen p. 6238 768

Katulähetysilta

Pe 16.3. klo 18 palvelukeskuksessa

Veteraanit

Sotiemme veteraanien hengelliset tilaisuudet seurakuntien palvelukeskuksessa Pe 30.3. ja 20.4. klo 14, kahvi klo 13.30.

Näkövammaiset

Palvelukeskuksessa Su 18.3. klo 15 "Runon ja sävelin siivin" kahvikonsertti - Näkövammaisten kokoontuminen To 22.3. klo 13 diakoniakeskuksessa, 3. krs - Ulla Kallio talvilomalla 26.-30.3.

Me Miehet

Rautatienpuistokatu 2:ssa Pe 30.3. klo 18.30 "Sankareita - onko heitä?", opettaja Mario Heinilä

Naisten kahvila

Ilmarin Hovissa, Vähälinnankatu 21 , Ti 20.3. klo 18 "Rukousta, runoa ja musiikkia", Ritva Tuutti-Friman, Arja-Liisa Järvinen, Hanna Toivanen , piano, Leelo Liping, viulu, kahvi 25 mk - Su 1.4. klo 15 "Rukous muuttaa elämäsi" toimittaja Danielle Miettinen, Arja-Liisa Järvinen, Seija Leppänen, musiikkia, kahvi 25 mk

Tuomasmessu

Keski-Porin kirkossa Su 18.3. klo 18, liturgia Petteri Kerko, saarna Heikki Nummijärvi, juonto Kalevi Virtanen, esirukouksen johtaa Mario Heinilä, Tuomaskuoro

Anglikaanimessu

Teljän kirkossa Su 11.3. klo 14

Mummun Kamari

Avoinna Ma-Pe 10-15, Eteläpuisto 10, puh. 6238 765: Runon aika -tilaisuus Ma 19.3. klo 13 Vuokko ja Voitto Karjala - Kamarikerho tiistaisin klo 12.30 - Hartaushetki perjantaisin klo 13 - Puuropäivä Ke 4.4. - Taideseinällä 1.-30.3. Valma Sarakummun taidettta: Luotojen luontokuvia. Tervetuloa mukaan toimintaamme ja viihtymään kahvilaamme! - Äiti Teresa -peittojen teko ei onnistu kun villalangat ovat loppu ! Jos haluat lahjoittaa meille käyttämättä jääneitä villalangan keriä, niin niitä otetaan vastaan Mummun Kamarissa

Liisa

Vapaaehtoistoiminnan keskus, Liisankatu 11, avoinna Ma-Pe 10-15. Toimintaa: Tiistaisin klo 11-11.30 lepohetki Raamatun ja musiikin parissa - Keskiviikkoisin klo 10 englannin keskustelukerho - Keskiviikkoisin klo 11 saksan keskustelukerho - Torstaisin keittopäivä klo 11-13 - Perjantaisin Liisan kirjallisuuspiiri klo 11 - Liisan kahvila avoinna arkisin klo 10-15 ja lauantaisin klo 11-14. Teemakahvilat: Ke 14.3. klo 10-15 "Silkkitielle Kiinaan", Kiina-aiheinen päivä - Ke 28.3. klo 13 Porin A-Kilta esittelee toimintaansa - Ikäihmisten asioista keskustelutilaisuudet 2.4., 7.5. ja 4.6. klo 13, mukana Irma Roininen - Runo- ja laulutuokio Teuvo Aaltosen seurassa joka toinen Ma 12, parittomat viikot - Naistenpäivänä 8.3. klo 13 "Intialaisen naisen arki", Johanna Keltto, ilmainen teetarjoilu - Vapaaehtoistyöntekijöiden koulutus Ke 14.3., Ti 20.3., Ke 28.3. ja Ke 4.4. klo 17-20.30 Koulutus on maksuton . Lisätietoja ja ilmoittautumiset 9.3. mennessä p. 621 6640 tai 633 2055. - Liisasta välitetään myös vapaaehtoistyöntekijöitä saattajiksi lääkäriin, kauppa-asiolle ym. Palvelu on ilmaista.

KRISTILLISET YHDISTYKSET

Herättäjän seurat joka toinen To 19 Teljän seurakuntakoti, Rautatienpuistokatu 2, seuraavat 15.3. ja 29.3.
Porin Seudun Kristilliset eläkeläiset joka toinen Ti 13 palvelukeskus, Turun ja Porin läänin piirin kistillisten eläkeläisten vuosikokous ja kevätjuhla Ti 20.3. klo 12, seuraavat kokoontumiset 3.4. ja 17.4.
Esikoislestadiolaiset Tapionk. 8: Sunnuntaisin klo 15 seurat - La 24.3. lähetystapahtuma Massin majalla alkaen klo 12
Evankeliumiyhdistys Varvink. 3: Su 11.3. klo 15 seurat, Markku Sumiala, Toimi Porri, Erkki Kujanpää - Su-Ti 18.-20.3. raamattupäivät Teljän kirkossa - Su 25.3. klo 15 seurat, Veikko Kortelahti, Antti Koivuniemi
Raamattuopiston seurat Su 25.3. klo 13.30 palvelukeskus, mukana mm. Lasse Välisalo
Israel-illat palvelukeskuksessa: Ti 20.3. klo 18 "Kristittyjen tasapuolisuus Israeliin nähden ", Eero Kavasto - Ti 3.4. klo 18, Maikki ja Tom Langi
Rauhanyhdistys Louhentie 4: Ke 7.3. klo 19 ompeluseurat kodeissa - La 10.3. klo 19 keskusteluilta - Su 11.3. klo 10 jumalanpalvelus Pomarkun kirkko - Su 11.3. klo 16 seurat - Ke 14.3. klo 19 ompeluseurat - La 17.3. klo 19 kotiseurat - Su 18.3. klo 16 leiri- ja opistoilta - Ke 21.3. klo 19 ompeluseurat - Pe 23.3. klo 18.30 kodin ilta - Su 25.3. klo 16 seurat - Ke 28.3. klo 19 ompeluseurat - La 31.3. klo 19 seurat - Su 1.4. klo 16 seurat
Porin NTKY Esivallank. 6: Su 25.3. klo 15 yhdistyssunnuntain tilaisuus - Aikuisten kerhot: Joka toinen Ma 13, parilliset viikot, kultaisen iän kerho - Joka toinen Ma 15, parittomat viikot, raamattu- ja keskustelupiiri - Joka toinen Ke 13, parittomat viikot, lähetyspiiri perheissä - Lasten ja nuorten kerhot: Joka toinen Ma 18, parittomat viikot, kotitalouskerho - Joka toinen Ma 19 , parilliset viikot, nuorten aikuisten lähetyspiiri perheissä - Joka toinen Ti 17.30 peli-ilta, parilliset viikot - Tostaisin klo 17.30 lauluryhmä - Torstaisin klo 18 askartelukerho - Joka toinen To 18, parilliset viikot, kotitalouskerho - Joka kuukauden 3. perjantai klo 18, seur. 16.3. ja 20.3. varhaisnuorten ja nuorten kotiilta Liisankatu 26 as 32 - Joka kuukauden 1. sunnuntai klo 14.30 nuorten aikuisten keskustelupiiri Liisankatu 26 as 32
Kansanlähetys läh.koti, Eteläpuisto 10 A, 2. krs: Joka toinen Ti 18, parittomat viikot, Epin rukouspiiri, Marjukka Hankilammi, Rauni Kemppi - Tiistaisin klo 18.30 lähetyskodilla parilliset viikot ja Varvinkadulla parittomat viikot Kl:n ja Sleyn nuorten yhteinen raamattupiiri, Antti Tuppurainen, Lauri Vaahtoranta - Keskiviikkoisin klo 17-18 Pohtijat, Seija ja Sakari Leppänen - Torstaisin klo 18 avoin raamattupiiri, Sirpa Vallinen - Perjantaisin klo 19 Dok, Marko Piittala, Antti Tuppurainen - La 31.3. klo 14-18 yhteyspäivä, klo 14 tulokahvi, 14.30 hengellisen kodin tuntomerkit, Pekka Jokiranta, 15.30 Filiaidea, 16.30 välipala, 17 sanan valossa eteenpäin, Esko Kauraoja, P Jokiranta, S Leppänen, 18 kevätkokous - 23.-25.3. lasten ja varhaisnuorten leiri yhdessä Pomarkun ja Noormarkun seurakuntien kanssa - Liisi Jokirannan luennot jatkuvat Danielin kirjasta Ke 7.3. lähetyskoti ja 21.3. palvelukeskus klo 18.30 - Lisäksi Su 25.3. klo 18 Valoa Elämään Väinölän kko - Pe 30.3. klo 18.30 Me miehet Rautatienpk. 2 - Su 1.4. klo 16 hoitavan sanan ilta Länsi-Porin kko - Ma 2.4. klo 18.30 raamattupiiri jatkuen kuukauden 1. ma Heikki Nummijärvellä, Niilontie 7.

YHTEISVASTUU

Tunnetko naapurisi?

Uskontoja, tapaoja ihmisten kohtaamisia sunnuntaina 25.3. klo 15 Pormestarinluodon seurakuntakodissa.
Mukana Pakistanissa työskennellyt lähetystyöntekijä Arja Lehmijoki Suomen Lähetysseurasta, opiskelija Abdirahman Mohamed. Tarjoilua. Järj. Keski-Pori/Pormestarinluodon piirineuvosto

Olavi Sydänmaanlakka puhuu nuorista

Nuoruus ja vanhemmuus on teemana luennolla, jonka Walkers-projektivastaava **Olavi Sydänmaanlakka** pitää Porin seurakuntien palvelukeskuksessa torstaina 22. maaliskuuta klo 19.

Olavi Sydänmaanlakka tunnetaan Aseman Lapset ry:n ennakkoluulottomana aktiivina ja nuorten asioiden hoitajana.

Aseman Lapset on sitoutumaton valtakunnallinen järjestö. Tavoitteena on saada aikaan henkilökohtainen ja toimiva vuorovaikutus nuorten ja aikuisten välille. Tavoitteina ovat nuorten terveen kasvun edistäminen, syrjäytymisen, väkivallan, rikollisuuden ja päihteiden ongelmakäytön ehkäiseminen.

Walkers-projekti on puolestaan Aseman Lapset ry:n nuorisotyötä, sen ydin on Helsingissä toimiva Yökahvila. Tällä hetkellä kahvilatoimintaa on 25 eri paikkakunnalla, suurilla ja pienillä. Satakunnassa Walkers-toimintaa on Harjavallassa, Nakkilassa ja Raumalla.

Olavi Sydänmaanlakan luento on maksuton ja kaikille avoin, myös keskusteluun on aikaa. Tilaisuuden järjestävät Porin seurakuntayhtymän kasvatusasiain keskus ja Keski-Porin seurakunta.

Reino Valkama Keski-Porin illoissa

Keski-Porin kirkossa on kolmen illan evankelioimistapahtuma torstaista lauantaihin 8.-10. maaliskuuta.

Torstaina 8.3. klo 18 teemana "Katso Jumalan Karitsa", puhe Reino Valkama, mukana Kari Erkkola, Liekki-ryhmä.

Perjantaina 9.3. klo 18 "Tule ja katso", Reino Valkama, Risto Auerma, Pihlavan Ylistyslaulajat, Aulis Saarinen

Lauantaina 10.3. klo 18 "Joka janoaa, hän tulkoon", Reino Valkama, Heikki Nummijärvi, Ilohuuto-lauluryhmä Porin Metodistikirkosta, Harri Myllylä. Torstain ja perjantain tilaisuudet juontaa Heikki Nummijärvi. Järjestäjänä Keski-Porin seurakunnan evankelioimistyö.

Vanhoja virsiä uudella levyllä

Vanhan suomalaisen virsikirjan 300-vuotisjuhlalevy on ilmestynyt. Vuonna 1701 ilmestyneen vanhan virsikirjan sanomaa tulkitsevat Sauli Tiilikainen, Aulikki ja Pertti Eerola sekä Tapani Simojoki.

Levyllä on myös muutama virsi seurakuntaveisuuna, jossa virret soivat, kuten niitä on veisattu jo kolmensadan vuoden ajan.

Levyä voi tilata Länsi-Suomen Rukoilevaisten yhdistyksestä Pirkko Olinilta Porista, puh 637 6297 tai sähköpostitse heleolin@netti.fi. Levyn hinta on 99 markkaa.

Vuoden 1701 virsikirjaa juhlitaan myös vanhan käsikirjan mukaan toimitettavassa jumalanpalveluksessa Helsingissä Johanneksen kirkossa 25. maaliskuuta.Kello 10 alkavassa jumalanpalveluksessa liturgian toimittaa teol.tri Pekka Huhtinen ja saarnaa rovasti Pauli Vuola. Tilaisuuteen järjestetään bussikuljetus. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Sirkka Salomalle, puh 868 0845 tai 050-3500046.

Matkalle Baltiaan tai pohjoiseen

Bussi-laivamatka Baltian pääkaupunkeihin 4.-9.6. Tallinna, Riika, Vilna. Hinta matkustajamäärän mukaan 2710-2875 mk puolihoidolla, majoitukset 2 hengen hotellihuoneissa. Mukana kirkkoherra Kari Erkkola. Varausmaksu 1000 mk 15.3. mennessä. Ilmoittautumiset ja tiedustelut Keski-Porin seurakuntatoimisto p. 6238 826.

Ruskamatka Saarislle 8.-14.9. Matkan hinta osallistujamäärän mukaan 2280 - 2390 mk. Majoitus hotelli Riekonkiepissä, 2 hengen huoneet, puolihoito. Mukana lehtori Pirkko Heikkilä. Varausmaksu 1000 mk 31.5. mennessä. Ilmoittautumiset ja tiedustelut Keski-Porin seurakuntatoimisto p. 6238 826.

Kirkkopäiville Kuhmoon 3.-5.8. "Jumalan selän taakse". Hinta 850 mk sisältää kirkkopäivien passin, bussimatkat, majoituksen sekä yhden ruokailun meno- ja paluumatkalla. Matkanjohtajina diakoniatyöntekijä Jouni Kivimaa ja kanttori Anne-Marie Grundstén. Ilmoittautumiset 27.4. mennessä Länsi-Porin seurakuntatoimistoon p. 6370 572.

Ihmeistä inhimillisesti

Onko mahdoton mahdollista? Kuka uskoo ihmeisiin ja millä tavalla? Näitä kysymyksiä pyöritellään lämminhenkisesti Porin Teatterin uutuusnäytelmässä Pääsiäinen on peruutettu.

Pääsiäinen on peruutettu - näytelmän ensi-ilta on 24. maaliskuuta. Kirkkoherran roolissa on Matti Mäntylä.

Pyhää ja arkea huumorin valossa

Näytelmässä liikutaan jännittävässä uskon ja ihmeen maailmassa. Realistiselta pohjalta kasvaa ihmeen mahdollisuus.

Kovimmille joutuu kirkkoherra, leppoisa, eläkepäiviä odottava mies. Hän joutuu tarkistamaan järkiperäisiä uskonkäsityksiään.

- Pyhän ja arkisen esittämisellä komedian keinoin saadaan ristivetoa, analysoi Rauli Jokelin.

Häntä viehättää näytelmässä kirkkoherran ja suntion vuosikymmenien hioma suhde. Ja jotta saataisiin komediaan kuuluvaa säpinää, tarvitaan myös naispappi, ruustinna, kirkkovaltuuston puheenjohtaja ja "kylähullu" .

Samaistumisen mahdollisuuksia katsoja siis saa. Ennakkoluulot ja suhtautuminen erilaisuuteen punnitaan. Lopuratkaisu panee miettimään, jotkut haluavat selitelläkin. Ohjaaja uskoo näytelmän jättävän myös hyvän mielen.

- Yleensä uskonnolliset näytelmät ovat joko hartaita tai sitten uskonasioista tehdään farssi, toteaa näytelmän ohjaaja **Rauli Jokelin**.

- Me esitämme tärkeää asiaa huumorin valossa. Emme ole ryppyotsaisia, mutta tosissaan asioita kuitenkin mietitään.

Toden teolla ovat ohjaaja ja näyttelijät opiskelleet näytelmää varten myös kirkollisia käytäntöjä. On tutustuttu Keski-Porin kirkon sakastiin, seurattu jumalanpalvelusta niin kirkkoväen penkistä kuin jumalanpalveluksen toimittajien näkökulmasta.

- Emme kuitenkaan tee kansatieteellistä näytelmää tai kirkon toiminnan kuvausta. Teatterissa tyylitellään aina, hän toteaa.

Toisaalta teatteriesityksessä korostuvat yksityiskohdat, joten niiden on oltava oikein; esimerkiksi niin, että papin alba ja stola puetaan päälle kuten tapana on.

Kymppi uskonnossa

- Uskonnolliset aiheet kiinnostavat minua, vaikka en kirkkoon kuulukaan. Koulussakin oli uskonto kymppi, kertoo Rauli Jokinen.

Hän on ohjannut mm. *Viimeisten kiusausten* puheversion.

Porin teatterin näytelmän hän tekee free lancer -ohjaajana. Vapaana eripuolilla Suomea toimivana ohjaajana hän on toiminut kolme vuotta ja tehnyt sitä ennen teatterissa " kaikkea".

Aimo Vuorisen kirjoittama *Pääsiäinen on peruutettu* valmistui 1996 näytelmänkirjoituskilpailun satona

- Neljästäsadasta käsikirjoituksesta neljä palkittiin. Yleisömäärältään tämä näytelmä on ollut parhaita. Jyväskylässä ylettiin musikaalin katsojaluku kuihin, muistelee kilpailuraadissa istunut Jokelin.

- Tämä on harras komedia. Uskonto on tärkeä osa ihmisten maailmaa.

Maija-Leena Seppälä

Syöpähoitajan työssä kaikki elämän värit

Toisen puolesta ei voi toivon rakennusaineita koota, mutta potilasta voi tukea monella tavalla, tietää Marita Pukkinen.

Satakunnan Keskussairaalan syöpäsairauksien poliklinikan va. osastonhoitaja **Marita Pukkinen** on Suomen Syöpäjärjestöjen palkitsema vuoden syöpähoitaja. Yhdessä potilaaksi tulevan ihmisen kanssa hän jakaa niin arkiset asiat kuin hoitoihin liittyvät kysymykset.

Poliklinikalle tuleva potilas tietää sairastavansa syöpää. Usein arkana ja pelokkaana hän kyselee, miten tästä eteenpäin? Sairastunut tarvitsee käytännön tietoa, jotta tarpeettomat mielikuvat saavat todellisen sisällön.

Onkologian uusitut toimitilat ja työhönsä motivoitunut henkilökunta madaltavat kynnystä lähteä hahmottamaan hoitolinjoja, mitä tehdään ja miten hoidot vaikuttavat arkiseen elämään. Keskustelukumppanina on turvallinen hoitaja, jonka kanssa saa itkeä ja nauraa, jolle hurtti huumorikaan ei ole vieras asia. Käytännön asioista on alussa helppo puhua ja tunnepohjaisille, myöhemmin pohdittaville kysymyksille syntyy luottamussuhteen seurauksena luonnollinen tila.

- Hoitajan työtä on samanaikaisesti olla osaava, vankka hartia ja lämmin syli, luonnehtii Marita Pukkinen työnsä sisältöä.

Ensiapuhoitaja

Työ yli kolmekymmentä vuotta kirurgisen ensiavun sairaanhoitajana on merkinnyt hyvinkin lyhyitä hoitosuhteita.

- Tunsin, että olen tehnyt omalta osaltani ensiaputyön loppuun ja haluan pidempiaikaisia potilas- ja omaissuhteita. Paitsi, että minä tunnen potilaan, haluan myös, että potilas tuntee minut. Tässä joudun myös kohtaamaan jatkuvan haasteen, miten pystyn kohtaamaan potilaan ja samalla oman rajallisuuteni, pystynkö auttamaan.

Työssä näkyy koko ajan ihmisen saama uusi tulevaisuus ja hänen rajallisuutensa. Kun kirurgi on tehnyt työnsä, kiinteä kasvain, tuumori on poistettu, saa jakaa potilaana olevan ihmisen ilon, toteuttaa suunnitellun tukihoidon ja aistia ihmisen kiitollisuuden matkan jatkumisesta.

Samanaikaisesti saattaa jonkun toisen ihmisen elämässä alkaa saattohoitovaihe, kun hoidot eivät enää auta, eikä uusia aikoja enää anneta. Silloin on jaettava eron tuska, hyvästeltävä, koska kumpikin tietää, että emme enää täällä ajassa kohtaa.

- Kun potilas viimeisen kerran lähtee, aina joutuu kysymään itseltään, mitä sanon ja työtoverien kanssa pohdimme jatkuvasti, mitä kuuluisi sanoa, kertoo Marita Pukkinen.

Osastolla tarvitsemme toisiamme ja liittymäkohtia samaa työtä tekeviin. Sairaalateologi **Raija Kiviniitty** on luonnollinen lenkki, samoin kuin Syöpäyhdistyksen työntekijät ja tukihenkilöt.

Toivon muruja

Toivon ylläpitäminen erityisesti sairauden alkuvaiheessa on hyvin vaikea tehtävä. Jokainen potilas joutuu kokoamaan oman toivonsa rakennusaineet itse. Kukaan ei voi sitä tehdä toisen puolesta.

- Kaikkein yksinkertaisin keino on päivittäin koota yksitellen myönteiset ja kielteiset asiat eri vaakakuppeihin, kirjata paperille päivän kokemukset omassa arvoasteikossa. Hoitajana saa tehdä kysymyksiä ja näin auttaa potilasta eteenpäin. Toivon muruset ihminen saa ikään kuin koota samaan pussiin, josta niitä voi tarvittaessa napostella. Keskustelun kuluessa voi muutoksen havaita hyvinkin selvästi, itkumuurilta ihminen pääsee ajallisen ylösnousemuksen aamuun.

- Palautetta satakuntalainen antaa perin harvoin, mutta aina silloin tällöin joku saattaa poiketa asioidessaan sairaalassa ja kertoa, miten "tytöt" ovat auttaneet. Vilpitön nöyryys kuvaa tuota kokemusta parhaiten, luonnehtii Marita Pukkinen.

Professori **Väinämö Nikkanen**, joka valittiin vuoden syöpälääkäriksi kertoi palkintojen luovutusjuhlassa tekevänsä unelmamatkan saagojen saarelle. Vuoden syöpähoitaja Marita Pukkinen aikoo opiskella tietokonekurssilla, tehdä toivioretken Pentti Saarikosken haudalle uuteen Valamoon, kuunnella hiljaisuutta retriitissä ja hankkia uuden fillarin, jolla voi sitten taas ajaa keväästä syksyyn SatKs:n syöpätautien poliklinikalle hoitamaan potilaita.

Teksti ja kuva
Hannu Salonoja

© KIRKKO PORISSA

Pirjo ja Kari Paukkunen ovat totuttelemassa taas suomalaiseen elämään, tuttuun, turvalliseen ja tavalliseen. (oik.)

Heikki ja Anni Paukkunen olivat tyytyväisiä löydettyään Nahariasta rullaluistinradan. (oik.ylh.)

Sotilasdiakoni Kari Paukkusen ja sotilaspastori Petri Määtän takana YK-joukkojen "Pasi". (oik. alh.)

Marjaana Perttula

Kari Paukkunen

Pirjo ja Kari Paukkusen perheen

RIEMUVUOSI ISRAELISSA

Viime vuosi oli Pirjo ja Kari Paukkusen perheelle riemullinen, rikastuttava, puhutteleva ja osin pelottavakin kokemus. Erityisnuorisotyönohjaaja Kari Paukkunen työskenteli vuoden ajan sotilasdiakonina suomalaisessa YK-pataljoonassa Etelä-Libanonissa. Pirjo ja lapset asuivat puolen vuoden ajan rajan tuntumassa Israelin puolella.

Karin työ sotilasdiakonina alkoi joulukuussa 1999. Pirjo, Heikki (15) ja Anni (14) matkustivat Israeliin maaliskuussa, johon mennessä Kari oli myös ehtinyt hankkia perheelleen asunnon Nahariasta, noin kymmenen kilometrin päästä rajaa.

- Puhuin asunnosta etukäteen alakanttiin, kertoo Kari. Ja kävi juuri niin kuin hän arvelikin: lapset olivat yllättyneitä siitä, että neljän huoneen asunto melko uudessa kerrostalossa oli paljon parempi kuin he olivat kuvitelleet!

Lapset eivät olleet kovin innostuneita Israeliin lähdöstä, mutta vähitellen vastarinta suli - viimeistään siinä vaiheessa, kun Nahariasta löytyi hyvä rullaluistelupaikka. Ystäviäkin molemmat saivat kansainvälisestä koulusta, ja eräs Annin kanssa taidekoulua käynyt norjalainen tyttö on tulossa perheineen Paukkusille kylään ensi kesänä.

Perhe seurasi vihreitä miehiä

Pirjo ja lapset lensivät Beirutiin YK:n huoltolennolla Helsingistä. Kari oli antanut vaimolleen neuvoksi seurata lentokentällä "vihreitä miehiä". Eksymisen vaaraa ei ollut.

Beirutissa koneesta tuli Pirjon lasten lisäksi neljä bussilastillista vihreäpukuisia miehiä, ja matka kohti suomalaispataljoonaa alkoi.

Samana päivänä Unifilin alueella oli ollut tykistökeskitys. Pataljoonan jälkeen rantatiellä Tyyron ja Israelin välillä perheelle puettiin sirpaleliivit ja kypärät, koska reitin varrella olevia asemia kohtaan hyökättiin raketeilla ja heittimillä usein ennen Israelin vetäytymistä.

Naharia oli 50 000 asukkaan kaupunki. Paukkuset asuivat kerrostalossa, jonka kaikki muut asukkaat olivat juutalaisia. Kari tuli parin kolmen viikon välein lomille, ja silloin perhe matkusteli ympäri maata. Syksyllä he tekivät kahden päivän reissun Etelä-Libanonin puolelle tutustuakseen muun muassa Tyyroon ja Saidaan. Silloin matkassa oltiin YK:n autolla, muuten omalla autolla, joka kulki oman reittinsä Paukkusten perässä Mäntyluodon satamasta Haifaan.

Auto säästyi kivisateelta

Pirjolle ja lapsille kaikki oli uutta, Kari oli käynyt Israelissa kerran aiemmin, nuorena poikana kibbutsilla. Jerusalemissa perhe kävi useita kertoja, samoin läheisissä pikkukaupungeissa. Monesti he olivat Välimeressä tai Gennesaretin järvessä uimassa, joskus Kuolleessa meressä (Suolameri) kellumassa, kerran Punaisella merellä snorklaamassa. Israelin vaihteleva maasto tuli tutuksi. Välillä häämöttivät edessä Hermonin luminen huippu, välillä viinitarhoja tulviva Karmelvuori, välillä strategisesti tärkeät Golanin kukkulat.

Yleensä matkat sujuivat leppoisasti. Betlehemissä Paukkuset huomasivat kuitenkin olevansa todistamassa kivittäjien ja kilvin varustautuneiden poliisien yhteenottoa erässä kadunkulmassa. Paukkuset ohjattiin kuitenkin rauhallisesti toista kautta ulos kaupungista, ja auto säästyi kivisateelta.

"Anna heti tänne kaikki pommit"

Lapset olivat päivällä koulussa, ja kesällä Heikki kävi Israelissa myös rippikoulun. Pirjon vastuulla oli "perheen pyörittäminen". Elämänmeno oli toisenlaista kuin Suomessa. Vihannestorilta Pirjo haki vihanneksia, leipurilta leipää, kalakauppiaalta kaloja, lihakauppiaalta lihaa.

- Kalakaupassa kalat uiskentelivat altaassa, ja siitä sitten näytin, minkä halusin. Kala napautettiin tainnoksiin ja pantiin pakettiin. Nahariassa oli myös kaksi venäläistä lihakauppaa, josta sai ostaa lihaa suoraan sian ruhosta, hän kertoo.

- Tavarataloon mennessä tarkastettiin laukku. Kun vartijat oppivat tuntemaan minut, he jättivät tarkastuksen väliin ja saattoivat joskus laskea leikkiäkin. "Onko sinulla aseita tai pommeja, anna kaikki heti tänne!"

Nahariassa asuvat YK-sotilaiden vaimot järjestivät myös yhteisiä juttuja, muun muassa aerobic-jumppaa kerran viikossa. Sen päätteeksi oli mukava siirtyä saunan lauteille YK:n omistamaan pieneen taloon, jonne suomalaiset olivat rakentaneet saunan.

Pelko oli uusi tunne

Työstään vuorotteluvapaalla oleva Pirjo koki Israelin-aikansa varsinaisena riemuvuotena. Näin siitä huolimatta, että myös pelko oli läsnä keväällä, kun Israel vetäytyi Etelä-Libanonista. Aseellisten hisbollah- tai amal-sissien ampumia katjuska-raketteja lensi muutaman kilometrin päähän Nahariasta. Pirjo seurasi tilanteen kehittymistä myös BBC:n ja CNN:n uutisista.

Suurimman pelkonsa Pirjo voitti oman järkeilynsä avulla: tuskinpa sissien ensisijainen tavoite oli tappaa Teljän seurakunnan diakonissa ja suunnata rakettinsa juuri siihen kerrostaloon, missä hän asui! Pieni pelko ja ulkonaliikkumiskielto pitivät kuitenkin valppaina, vaikka pommisuojiin ei tarvinnutkaan mennä.

- Pelko oli uusi tunne. Elämä Suomessa oli ollut niin turvallista ja tavallista. Koskaan ei ollut joutunut silmätysten sen asian kanssa, että joku voi yrittää listiä minut, toteaa Pirjo

Israel kosti tuhotyöt

Kari näki ja koki kiristyneen ilmapiirin keskellä päänäyttämöä. Suomalaisen pataljoonan tehtävänä oli estää aseellisten kulku turvallisuusvyöhykkeellä. Sissit pääsivät aina joskus tunkeutumaan rajan yli tekemään iskuja. Israelin kosto seurasi välittömästi.

- Järjestys oli aina tämä: ensin iskivät sissit, Kari muistuttaa.

Israelin armeijan vetäydyttyä oma-aloitteisesti Etelä-Libanonista suomalaispataljoona siirtyi idemmäksi lähelle Israelin rajaa. Miinanraivaustyö ja uusien asemien rakentaminen alueella jatkuu edelleen.

- Olimme näyttämässä kansainvälisen yhteisön läsnäoloa ja odottamassa, että laillinen yhteiskuntajärjestys palaa Etelä-Libanoniin. Nyt siellä vaikuttavat vielä aseelliset järjestöt, Kari huomauttaa.

Pari viikkoa Pirjon ja lasten lähdettyä paluumatkalle Israelissa alkoi palestiinalaisten kansannousu. Uhka ei enää tulekaan rajojen ulkopuolelta, vaan myös sisäpuolelta. Jännitys alkoi rauhallisen kesän ja alkusyksyn jälkeen lisääntyä.

Raamatun lupaus totta

Israelin-aika oli Paukkusen perheelle myös hengellisesti puhuttelevaa aikaa. Kierreltyään paljon ympäri maata he kiinnittivät huomiota moniin vieraisiin kieliin, joita puhuivat eri puolilta maailmaa tulleet juutalaiset, muun muassa Etiopian falashat ja Venäjän juutalaiset.

- Elimme keskellä Raamatun lupausta, jonka mukaan Jumala lopun ajalla kokoaa kansansa neljästä ilmansuunnasta, Kari sanoo.

Marjaana Perttula